

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVIII

Birželis — June 6, 1973

Nr. 43

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KRAŠTO SAUGUMAS

Nixono gynimosi strategija ir taktika

Prezidentas Nixonas, kuris iš pradžių paneigė bent koki žinojamą apie jo tarnautojų išsilaužimą į demokratų partijos vyr. būstinę, ilgainiui pakeitė savo gynimosi strategiją ir taktiką. Jo asmeninė padėtis yra nepavydėtina. Jei jis pasisako nieko nežinojęs ir atiduoda 'kalduosius' nubauti teis-
mui, tie, aišku, bandys teisintis tik pildę įsakymus iš 'aukščiau'. Bet kas yra 'aukščiau'? Haldeman ir Ehrlichman -- du intymiausi prezidento patarėjai ar jis pats -- prezidentas? Pirmieji du, atrodo, liko ištikimi prezidentui ir nenori pasakyti nieko, kas mestų jam kaltės šešėlių. Daugiausiai žalos prezidentui gali padaryti buvęs Baltųjų Rūmų juriskonsultas John W. Dean III, jei jis gaus visišką imunitetą t.y. nebus traukiamas teisman už savoparodumus.

Skaitydamasis su tokia galimybe prezidentas turėjo pakeisti savogynimą. Jis nurodo, kad krašto saugumas buvo dideliame pavojuje, todėl jis buvo priverstas griebtis nepaprastųjų priemonių jam užtikrinti. Iš tikro, 1969-70 metais universi-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

tetuose buvo 1.792 demonstracijos, 274 padeigimai, 14 bombų atentatų, per sąmyšius 8 žmonės buvo užmušti ir 7.500 suimti. Tuo pačiu laiku įvairiose vietose rasi-
niuose incidentuose buvo užpulti 200 policininkų. Per tuos incidentus 23 žmonės buvo užmušti ir 173 sužeisti. Tie įvykiai turėjo vesti prie minties, kad turima reikalo ne su spontaniškais atsitikimais, bet iš vienos vietos išplaukiančiu sąmokslu. Tam įtarimui tačiau saugumo įstaigos -- FBI ir CIA -- negalėjo rasti pagrindo. CIA net du kartus raportavo, kad ji nerado jokių įrodymų. Po to administracija leido FBI praplėsti savo veiklą į užsienius, kurie iki tol buvo CIA veiklos teritorija. FBI pasiuntė savo agentus į 20 kraštų, bet ir tie negalėjo rasti jokio ryšio tarp užsienio ir neramumų Amerikoje. 1970 metais prezidentas aprobavo toli siekiantį planą, koordinuojantį saugumo organų veiklą ir leidžiantį griebtis normaliai nelegalių priemo-

nių prieš vidaus radikalus. Dėl FBI direktoriaus J. Edgar Hooverio pasipriešinimo tas planas buvo nevykdomas ir prezidentas pačiuose Baltuosiuose Rūmuose suorganizavo 'specialų žvalgybos dalinį', kurio agentai vėliau perėję Prezidentui Perrinkti Komiteto tarnybon pravedė išsilaužimą į Watergate. Tam žygiui, pagal prezidentą jie neturėję jo pritarimo ir jis nebandęs jų nusikaltimo nusišalti.

Šiandien aišku, kad tas specialus žvalgybos dalinys buvo klaida ir saugumui patikrinti būtų užtekę jau esamų saugumo organų. Daugumas neramumų buvo vis dėlto spontaniško pobūdžio. Karas Vietname jau buvo visiems įgrisęs ir po to, kai rasta galimybių pa-
kenciamai sugyventi su kitom komunistinėm valstybėm, nebuvo per daug prasmės priešintis komunistinio režimo įvedimui kaip tik ten, kur tam amerikiečiams sunkiausia pasipriešinti -- Indokinijos džiunglėse. Jei apie tai galėjo kalbėti senatoriai, kongresmanai ir kiti politikai, kodėl dėl to neturėtų demonstruoti studentai? Ne be to, kad kai kas nebūtų gavęs šiek tiek tokios paramos ar paskatinimo iš užsienio, tačiau užsienio įtaka nebuvo lemiamą. Šiandien, kai JAV senatas 63 balsais prieš 19 nutarė nutraukti lėšas Kambodijos ir Laoso bombardavimui tuo metu kai dar eina de-
rybos, galima pasakyti, kad senatas pasitaravo priešui. Sunku tačiau būtų prileisti papirkimą, greičiau tai padaryta iš kvailumo.

Sutraukiant atrodo, kad prezidentas Nixonas turėjo pagrindo ir pareigos susirūpinti krašto saugumu, bet jam patikrinti 'specialus da-

Jonas Švoba, ALTS-gos seimo rengimo komiteto pirmininkas, kalba atidarant iškilmingąjį seimo posėdį. Nuotraukoje iš kairės: prazidiumo sekretorius Antanas Musteikis, seimo rengimo komiteto pirmininkas Jonas Švoba ir buvęs Sąjungos pirmininkas Vytautas Abraitis, kurio pasakyta seime kalba spausdinama 3 psl.

ĮVYKIAI IR VAIZDAI ALT S-gos SEIME

Su pasidžiaviu reikią pabrėžti, kad šis ALT S-gos seimas buvo trylik-tasis, taigi, Tautinės S-gos organizuota veikla persisvėrė per šimtmečio ketvirtį. Tiesa, Sąjungos įsteigimas buvo įgyvendintas seniau čia gyvenusių lietuvių. Jų aktyvumas stipriai reiškėsi dar daugumai dabartinių narių besibaldojant Vokietijoje, DP stovyklose. Tad senosios kartos lietuviams priklauso nuosirdi pagarba ir padėka už jų lietuvių tautos ir valstybės reikalų teigiamą įvertinimą.

Šis trylikasis seimas įvyko 1973 m. gegužės 26-67 dienomis Troy mieste, Detroito pašonėje. Seimas vyko puikioje - erdvioje Hilton Inn patalpose ir tas sudarė jaukią ir darbingą atostogų nuotaiką.

Jau nuo 9 val. ryto prasidėjo Hilton Inn gyvas

ANTANAS MUSTEIKIS

judėjimas -- seimo atstovų ir į banketą svečių bei stebėtojų registracija. Prie registracijos stalo matėsi seimo rengimo komiteto nariai: J. Lesčinskas, V. Šarka, Alb. Grigaitis, V. Tamošiūnas, Rasa Baužaitė, Marija Sims suspaudiniais, talkininkaujant A. Musteikiui.

ALTS-gos Detroito skyriaus ir seimo rengimo komiteto pirm. Jonas Švoba punktučiai 11 val. atidarė seimo iškilmingąjį posėdį pasveikindamas S-gos vadovybę, seimo atstovus ir svečius.

"Man tenka nemaža garbė tarti pirmąjį žodį į Tamstas, atidarant šį Tautinės Sąjungos Seimą. Visų pirma turiu padėkoti Sąjungos Centro Valdybai už suteiktą pasitikėjimą ir garbę Detroito skyriui surengti šį svarbų Sąjungos suvažiavimą -- Seimą. Tai nebuvo lengvas darbas įvairiais požiūriais. Seimui Rengti Komitetas, skyriaus valdyba ir nariai darėme visas pastangas kad viską padarytumėm, kaip galima geriau. Ne-

galiau nepriminti pagalbos ir ne skyriaus narių, detroitiečių žurnalistų bei radio valandėlių ir atskirų asmenų.

Pasinaudodamas šia proga, noriu paberti keletą minčių Seimo įžangai. Tautinė Sąjunga žan-gia krūvon lietuvių, stantčius savo tautos reikalą pačioje pirmoje eilėje, nesąlyguojant jokiomis pašalinėmis ideologijomis. Tautinė Sąjunga yra įsirikiausi į tą lietuvių pilno tautinio sąmoningumo srovę, kuri siekia tolimus mūsų tautos amžius ir iš savo tautos praeities semiasi stiprybės. Toks tautinis sąmoningumas atgimsta su Aušra, Varpu, Viltimi, Vairu ir jis išsivysto į Tautos Pažangos Partiją ir Lietuvių Tautininkų Sąjungą mūsų Tėvynėje Lietuvoje, o taip pat reikėsi ir reikšiasi lietuvių tautiniuose susibūrimuose čia Amerikoje. Tautinės srovės žmonės visiškai teisingai ir pelnytai vadinami ir vadinasi tautininkais, nes jiems visos lietuvių tautos reikalas, ne kurios jo dalies, ypač pagrindinis, nuo kurio jų ne-kraipo į pašalius jokie izmai.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, mano supratimu, yra tos senos ir gilios lietuvių tautiškos srovės padalinys, kurio atstovai šiandien čia susirinko aptarti, pasitarti, nustatyti darbo gairių, atsigaivinti ir pasisemti naujų jėgų savo organizacijos darbui ir Tėvynės Lietuvos labui.

Seimui Rengti Komite to ir Detroito skyriaus vardu ir pats nuo savęs, kaip senas Pažangos laikų tautininkas, linkiu Tautinės Sąjungos Seimui darnaus, vieningo ir sekmingo darbo".

Solistas Franas Zarranka sugiedojo Amerikos himną, o po to visi giedojo Lietuvos.

Po iškilmingo atidarymo J. Švoba tolimesnį seimo vadovavimą perdavė S-gos pirm. Teodorui Blinstrubui.

(Bus daugiau)

GENOCIDO PASĖKOS OK. LIETUVOJE

Per dvidešimt metų ok. Lietuvos gyventojai, lietuviai, kenčia sovietinio genocido smūgius. Tai nėra nacinis genocidas, kurį naciai taikė naikinamoms tautoms, Stalininio teroro, atrodo, dabar nesimato. Masinių deportacijų kaip ir nėra. Bet tautinis, kultūrinis ir religinis genocidas veikia kaip veikęs. Bolševikai stengiasi, kad pakaruoklio virvę lietuvių patys sau nusipintų. Tam reikalui treniruoja ir gerai atmokami tukstančiai agitatorių, kurie naikina žmogaus sąmonėje bet kurias religines vertybes, moko neapkęsti laisvojo pasaulio ideologijas, verčia lietuviui jaustis ir tikėti, kad jis -- visų pirma -- yra sovietinis pavaldinys, tikslai po to ir lietuvis. Nuolatines sovietinės indoktrinacijos tikslas -- vis labiau silpninti lietuvių instinktyvų pojūtį, kad jis priklauso lietuvių tautai; vis labiau klaidinti jį tariamu įsijungimu į "daugnacionalinę" masę.

Tautinio genocido siekis -- temdyti lietuvių jo tautinę sąmonę. Tokie pat siekiai buvo lietuvių lenkinime per sulenkėjusius dvarus ir bažnyčias. Tokie pat tikslai buvo carų administracijos praktikoje.

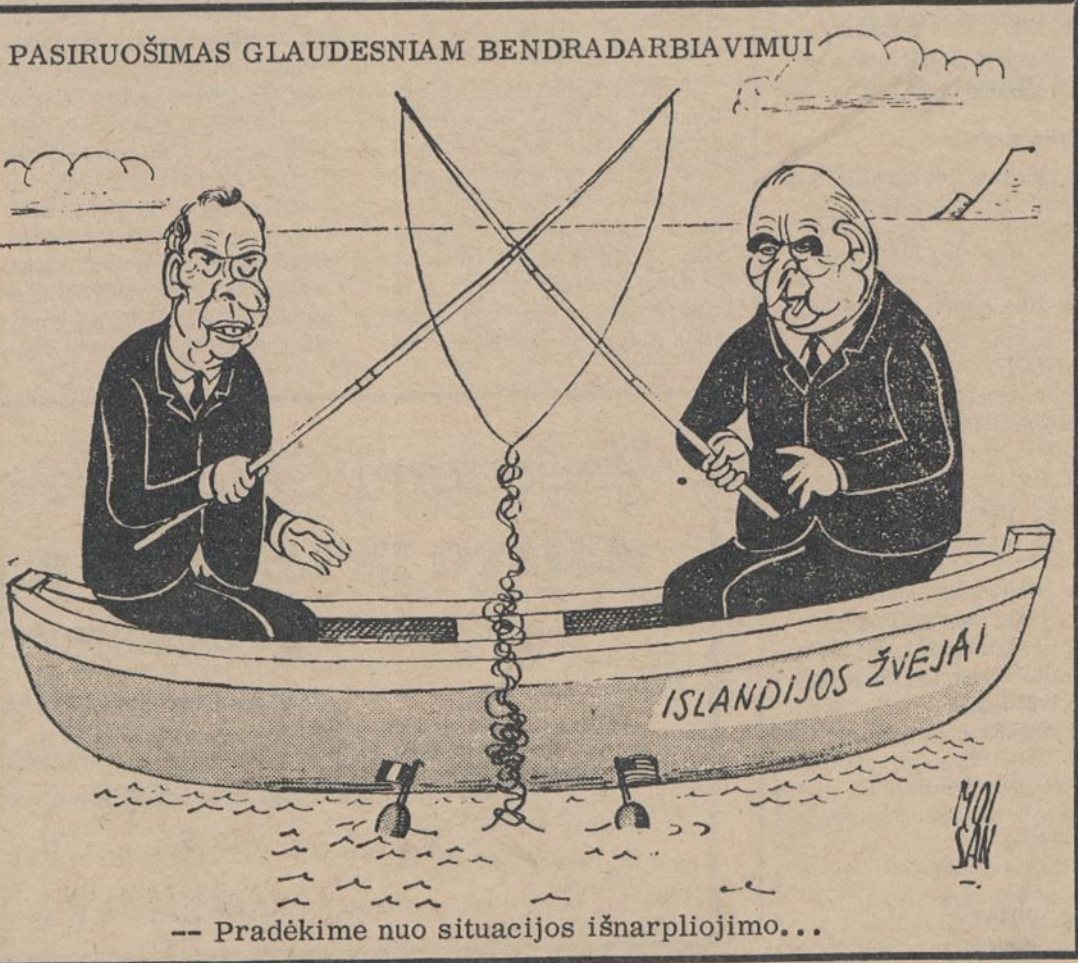
Tautinio genocido praktikoje žymią vietą turi įvairios pastangos išrauti iš Lietuvos teritorijos lietuvių ir apgyvendinti juos kitur, už Lietuvos sienų. Tokiam reikalui paranki avansavimų sistema, viliojimas geromis tarnybomis, karo prievola, angažavimas masiniams "savanoriškiems" darbams ir kt. Mišrių šeimų poveikis genocidui reikšmingas kaip Lietuvoje taip už jos sienų.

Ok. Lietuvos teritorijoje gyvenę lietuviai gal būtų nerealizuoja vykstančio genocido, nes tautos nubyrėjimas po nuosimčių ar kitą, nėra dalykas, kuris sukeltų aliarmą. Bet ilgesnio periodo žala gerai matoma statisti-

koje. Nors agitatoriai tvirtina kad lietuvių kultūriniai laimėjimai vis dar žymūs ir reikšmingi, bet tai juk tam tikras nepriklausomybės periodo išbėgėjimas ir palikimas okupacijos negandose. Apie lietuvių tautos genocidą leisime kalbėti statistikai, nekreipdami dėmesio į žmonių ar gyvenamųjų pastatų statybą. Tos statybos šešėliuose okupantas linkęs slėpti lietuvių tautos genocido faktus. Atkreiptinas dar dėmesys į tai, kad mūsų skaičiai paimiti iš bolševikinės statistikos, kurios tikslas kaip įmanoma klaidinti savuosius ir svetimuosius.

Agitacinio leidinio "Laikas ir įvykiai" (nr. 19) turinyje yra įdomių statistinių skaitliniųrašys "TSRS teritorija, sienos, gyventojai".

Sovietinės valstybės plote yra 2.665.000 lietuvių. Tai yra oficialiai deklaruotas lietuvių skaičius. Tai yra baugi skaitlinė, rodanti, kad lietuvių tauta nedidėja. Pagal L. Enciklopediją (tomas XV, psl. 55) 1942 metais Lietuvos teritorijoje buvo 2.264.000 lietuvių. Tad lietuvių tauta padidėjo 400.000 per 30 metų! Tai duoda metinį tautos prieauglį 13.000 lietuvių! Betgi sovietinė statistika patiekia davinius iš visos Sovietinės imperijos. Čia taip pat įjungtas Klaipėdos kraštas ir Vilnija. Lietuvių tautos metinis prieauglis, pagal sovietinę statistiką buvo... pusė nuosimnio! Lietuvių tauta išmiršta okupacinio genocido sąlygose! Statistika neduoda mirimo koeficiento. Be to, ta pati statistika nurodo, kad 2% lietuvių Lietuvos teritorijoje nebevyksta lietuvių kalbos. Tai reiškia, kad 53.000 lietuvių jau vartoja kitataučių (tur būtų rusų) kalbą. Kiek lietuvių yra Lietuvos teritorijoje statistika nenurodo. Pa-tiekta ok. Lietuvos gyventojų skaičius -- 3.128.000. Jeigu visi (Nukelta į 3 psl.)

-- Pradėkime nuo situacijos išnarpliojimo...

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

LEONO URBONO PASISEKIMAI

Newcastle miesto "The Society of Artists" pasikvietė Australijoje gerai žinomą mūsų lietuvių dailininką Leoną Urboną pasiklausti ir demonstracijai apie modernųjį meną ir naujų medžiagų panaudojimą meniniuose darbuose. Dailininkas, atvykęs iš Sydnejaus, skaitlingam susirinkimui skaitė įdomią paskaitą, ją pademonstruodamas savo darbais. Ši vieša, menu besidominti žmonių, paskaita buvo tiesioginiai transliuojama per televiziją. Šimtams akių stebint, dailininkas L. Urbonas nutapė savo kūrybos keletą paveikslų. Vėliau ši demonstracija pakartotina buvo rodoma televizijos programoje "Roving Eye", ką stebėjo jau didesnė vietinė ir toliau gyvenanti australų visuomenė.

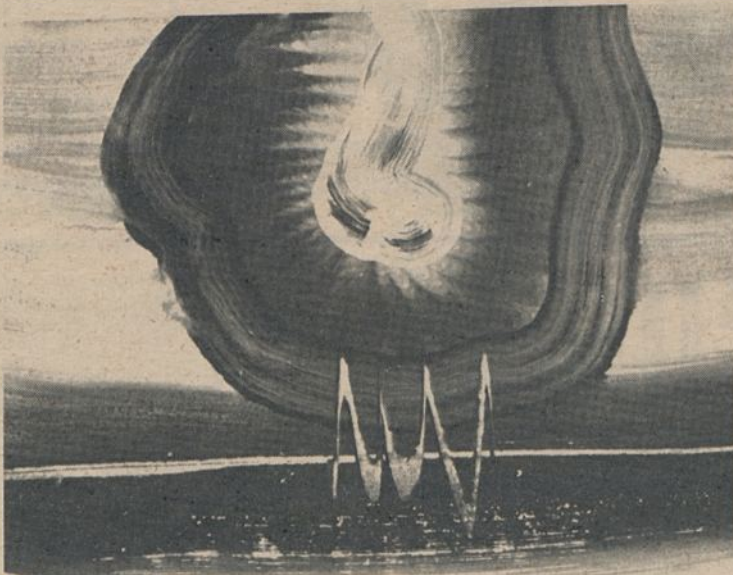
Kaip tik prieš dvidešimt metų, Australiją ištikus ekonominei depresijai, L. Urbonas, tada tik grįžęs iš kelių gyventų metų Europoje ir negavęs darbo Sydnejuje, kurį laiką apsigyveno šiame industriniame Newcastle mieste, dirbdamas plieno fabri-

ke, ugniai atsparių plytų gamyboje. Po savo paskaitos ir modernių paveikslų tapymo demonstracijų, sekančią dieną dailininkas atliko sentimentalią kelionę aplankydamas buvusią darbavietę, kuri turi multimilijoninę apyvartą.

Šio vizito pasisekimas paskatino televizijos stotį "Channel 3" ir programos "Roving Eye" direktorių Jim Ward susikurti pusvalandžio filmą apie mūsų dailininką Leoną Urboną, jo nuotykingą gyvenimą, jo kūrybą, parodant eilę jo darbų, kas vėliau bus rodoma ir per kitas Australijos televizijos stotis.

Šiuo metu eina derybos su B.H.P. plieno įmone, kurioje anksčiau ir dailininkas dirbo, apie mūsų dailininko platesnį išpropagavimą ir jo filmo didesnį parėmimą.

Šiais, kaip ir kiekvienais metais, Sydnejuje vyksta didžiulis savaitinis festivalis, kuriame bus išstatyti ir pačių geriausių Australijos dailininkų meno darbai. Į šią geriausių Australijos

L. Urbonas

Iš ciklo "A" (akrylius).

dailininkų parodą yra pakviestas ir dailininkas L. Urbonas, kuris be savo plačių išpareigojimų australiškame meno pasaulyje, labai artimai yra susirišęs ir su lietuviškąja bendruomene ir visu lietuviškuoju gyvenimu, dažnai parašydamas mūsų spaudoje ir savo paveikslų aukomis paremdamas paskiras organizacijas.

Melbourne įvyko Australijos lietuvių chorų dirigentų suvažiavimas - posėdis, kurio metu buvo svarstoma ateinančios Lietuvos Dienų 1974 metais Dainų Šventės programos pakeitimas. Šioje šventėje numatoma duoti visai naują dainų šventės išraišką, įjungiant sekmadienio mokyklų vaikų chorų ir įterpiant tautiniais motyvais sukurtą montažą, kurio išpildymui bus pakviesti mūsų žinomesni solistai ir iškilesnės tautinių šokių grupės, kai jiems muzikinį foną duos vyrų, moterų ir mišrūs chorai. Pagrindinė šventės dalis - jungtinis chorų pasirodymas bus tęsiamas ir toliau, nes masinis dainininkų pasirodymas visuomet yra klausytojų daugiausiai laukiamas.

"Lietuvių Dienų" žurnalo, išeinančio Los Angeles, Californijoje redaktorės D. Mackia-lienės pakviestas sutikau redaguoti šių metų rugsėjo mėnesio šio žurnalo numerį, kuris bus skirtas Australijai, parodant jos lietuviškąjį gyvenimą, mūsų iškilesnius kultūrininkus ir daugiau mūsų gyvenime pasislymusius asmenis. Australijos kultūrininkų tarpe šio numerio išleidimas rado labai didelį priitarimą ir jame sutiko bendradarbiauti rašytojai V. Kazokas, A. Lukšytė, V. Baltutis, žurnalistas dr. A. Mauragis, I. Alekna, B. Nemeika, V. Šliogeris, dailininkai L. Urbonas, H. Šalkauskas, E. Kubbos, J. Janavičienė ir kiti. Be originalių straipsnių, nuotraukų, paveikslų, numatoma atskirų aprašymų ir paveikslų nuotraukomis pagerbti mūsų lietuviškame pasaulyje plačiai žinomą, neseniai mirusį, dailininką Vaclovą Ratą.

Sydnejaus Lietuvių Gydytojų D-jos valdyba paskyrė Sydnejo savaitgalio mokyklai \$60.00, iš kurių bus skiriama premijos geriausiai lietuvių kalba mokantiems mokiniams. Šios premijos bus įteikiamos mokslo metų užbaigimo metu prieš pat Kalėdų šventes.

Viena iš lietuviškiausių ir didžiausių jaunimo organizacijų Sydnejuje yra skautai. Šio miesto "Aušros" tuntu vadovauja skautininkas B. Barkus, kuris gana per trumpą laiką labai pagyvino visą skautų veiklą, įtraukdamas bei daugelio naujų narių ir jų tėvų į aktyvų darbą. Savo darbšiais padėjėjais tuntininkas turi:

jaunesnių skaučių vadovę savo dukrą L. Barkutę, skaučių vadovę G. Viliūnaitę, vyresnių skaučių vadovę R. Žižytę, jaun. skautų vadovą T. Jablonskį, skautų -- J. Biretą ir skautų Vyčių -- R. Bukevičių. Viso tunte yra virš 100 aktyvių skautų.

Be jaunųjų skautų didelį padėdamąjį darbą atlieka tunto tėvų rėmėjų būrelis, kurio komitetą sudaro -- A. Jablonskienė -- pirmininkė ir nariai D. Daubarienė, Pr. Antanaitis, Br. Dambrauskas, A. Jablonskis, J. Maksvytis, St. Kavaliauskas ir E. Šliogerienė.

Sydnejuje taip pat gražiai veikia ir Senųjų Skautų Židinys, kuriam šiuo metu vadovauja tėvų nas ps. V. Deikus ir kanclerė sė sė J. Viliūnienė. Židinio literatai, pasikviesdami į talką Sydnejaus Literatų Būrelį ir Canberros literatus, surengė puikiai pasisekusį literatūros vakarą.

Paminint kur nors Australiją tuoj pat pagalvojama, kad šis kraštas yra visai arba pusiau tropikinis, turintis amžiną vasarą ir karščius, žinoma, pasitaiko ir to, tačiau be karštos saulės, būnančios apie gerą pusmetį, mes turime ir žiemą. Nors pačiuose miestuose ir didžiojoje Australijos dalyje žmonėms ir netenka matyti sniego, tačiau mūsų turistuose kalnuose jo būna tiek daug kad ir šaltoje Europoje tiek jo nepripusto. Jeigu seniau žiemos sportas visoje Australijoje buvo gana nepopuliarus ir vadinamas turtinųjų sportu, tai jau paskutiniiais keliais metais jis įgana didelį pasisekimą ir populiarumą, ypačingai jaunų žmonių tarpe. Ir lietuvių jau turėjo keturias žiemos sporto šventes, kai ir šiais metais rugpjūčio 11-12 dienomis įvyks V-jį žiemos Sporto šventę, kurią rengia sostinės Canberros sporto klubas "Vilkas" ir rengimo komisiją sudaro Antanas Andriuska, Ridas Daukus ir Petras Pilka. Yra dalyviams užsakyta motelis, kurioje įvyks ir šventės užbaigimo pobūvis. Šventėje numatoma virš 50-ties dalyvių. Dalyvavimas šventėje su pilnu išlaikymu yra \$17.00 ir registracija \$3.00, kas yra preinama visiems. Kadangi šis žiemos kurortas yra ant Jindabyne ežero kranto, tai, nedalyvaujantiems aktyviame slidinėjime ir varžybose, bus rengiama upėtakių (trouts) meškeriojimas.

Brisbanės mieste mirė lietuvis kunigas Leonardas Paltanavičius. Gimęs 1905 metais Anglijoje, jis gyveno ir dirbo visą laiką australų parapijose su lietuvišiais beveik jokių reikalių neturėdamas. Anksčiau, kai tik lietuvių pradėjo emigruoti į Australiją, jis gyveno ir dirbo Marrickville parapijoje ir tada kartais atvykdavo į mūsų lietuviškas pamaldas. Australų tarpe, nors ir labai mažai ką bendro su savais

tautiečiais turėdamas, buvo žinomas kaip lietuvis kunigas.

Šiais metais Newcastle universitete be ten jau esančių vyresnių lektorių dr. V. Donielos ir A. Ivinskio ekonomijos fakultete paskaitas skaito jaunoji mūsų lektorė Rimta Nakurytė.

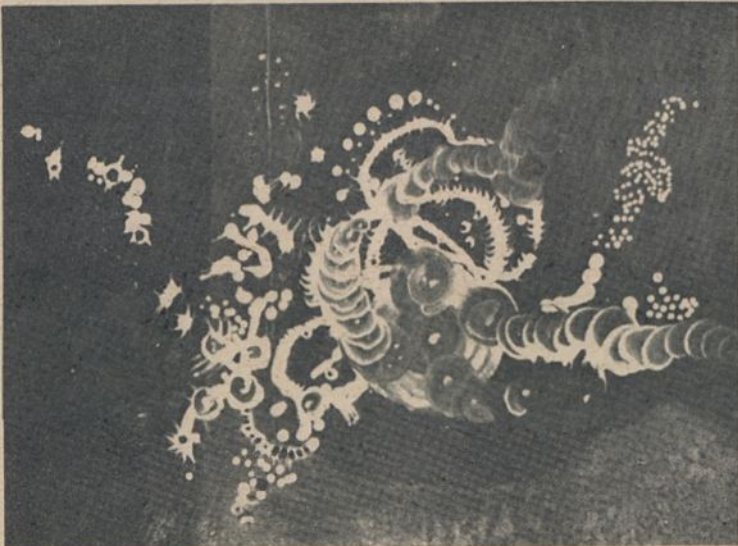
Sydnejuje gerai žinomo visuomenininko V. Minioto sūnus Romas gyvena ir dirba Naujoje Gvinėjoje. Turėdamas žmoną suomių kilmės, neseniai jis savo atostogas praleido Europoje aplankydamas ir žmonos gimtinę. N. Gvinėjoje šiuo metu gyvena ir dirba savo gerai uždirbamose specialybėse apie 20 lietuvių. Australijai duodant pilną nepriklausomybę N. Gvinėjai (nors jie tam nėra dar pilnai pasiruošę ir nelabai jos nori, žino dani būsimus sunkumus) ir ten gyveną lietuvių arba turės grįžti atgal į Australiją, arba, pasiūkus ir toliau gyventi, turės priimti vietines sąlygas, kurios bus žymiai blogesnės už dabar

esamas. Daugumas lietuvių ir pačių australų žada grįžti atgal į Australiją.

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN STATUS
BENCH HANDS
(MACHINE BUILDERS)
HORIZONTAL BORING MILL
OPERATORS
AFTERNOON SHIFT
Steady job, top wages, full benefits.
JERED INDUSTRIES
1300 S. COOLIDGE
(Near 15 Mile Rd.)
BIRMINGHAM, MICH.
313-647-1200
An Equal Opportunity Employer (38-46)

METAL SPINNER
For lamp parts. Experience preferred but will teach. Hourly rate. Apply
ACME LIGHTING PRODUCTS
1667 E. 40 ST.
CLEVELAND, OHIO (41-47)

PAINT SPRAYER
For lamp parts and lighting fixtures. Experience only. Steady hourly rate. Apply
ACME LIGHTING PRODUCTS
1667 E. 40 ST.
CLEVELAND, OHIO (41-47)

L. Urbonas

Antanas nusileidimas (akrylius)

CAPE COD VASARVIETĖ "JŪRA"

Vasarvietė yra visai arti prie šiltosios srovės paplūdimio "Craigville Beach" — 5 min. pėsčiom. Patogūs kambariai, geras lietuviškas maistas ir rami aplinka.

Su užsakymais kreiptis:

O. Šlepavičienė
P. O. Box 307, Marie Ave.
Centerville, Mass. 02632
Tel. Code 617, 775-4146

NEW JERSEY JUNG TINIS BALTIJOS KOMITETAS

maloniai kviečia visus į

BALTIJOS FESTIVALI

Sekmadienį, birželio (June) 17, 1973
1:30 val. p. p.

GARDEN STATE ARTS CENTER
NEW JERSEY GARDEN STATE PARKWAY,
išvažiavimas Nr. 116, Holmdel, N. J.

PROGRAMĄ IŠPILDO:

LIETUVIAI — Garsus Clevelando tautinių šokių ansamblis "GRANDINĖLĖ" vad. Liudas Sagys.
— "ŽIBUOKLIŲ" sekstetas vad. Liudas Stukas.

LATVIAI — Latvių Choras iš Long Island ir Kanklių Ansamblis.

ESTAI — Solistai HEINZ RIIVALD ir CARMEN ANIMAGI. Mergaičių Gimnastikos-Baletų Grupe, Pianistai MAAJA TOBIAS-DUESBERG, RITA RIKKA ir PRIIT PABLO, ir Tautinių Šokių Grupė.

Įėjimo auka: \$7.50, \$5.00, \$4.00, \$3.00. Vaikams mažiau 12 metų — pusė kainos tikrai \$4.00 ir \$3.00 vietose.

Prašom bilietus iš anksto užsisakyti pas:

Bilietų komiteto pirm. A. Pocius — tel. 201-352-3531
NEWARK-HILLSIDE V. Jokūbaitis — tel. 201-289-0401
NEWARK-ORANGES dr. R. Šomkaitė — tel. 201-763-7622
ELIZABETH K. Bartys — tel. 201-355-8265
PATERSON A. Rugys — tel. 201-525-3340
LINDEN J. Zubavičius — tel. 201-381-3198
JERSEY CITY A. Žukauskas — tel. 201-549-0936
KEARNY-HARRISON J. Vaickus — tel. 201-998-1221
NEW YORK R. Kezys — tel. 212-769-3300
PHILADELPHIA A. Gečys — tel. 215-677-1684

Taip pat pas visų organizacijų atstovus.

PASITEIRAUKITE PAS MUS JEI GALVOJATE PIRKTI NAMĄ!

- Low Rates
- Minimum Expenses
- We pay 3 1/4 % on escrow accounts

6% - 2 yr. certificates (Min. \$5,000)
5 3/4 % - 1-yr. certificates (Min. \$1,000)
NUOŠIMČIAI ĮSMOKAMI KAS MĖNESĮ

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRY S MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMA MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO • PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS, INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS
ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS • PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR TAI SOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREIKŠIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKSAS LAIKŪNAS

Vilties Draugijos narių susirinkimo nutarimai

Vilties Draugijos visuotinis narių ir jų įgaliotinių susirinkimas 1973 m. gegužės 27 d. Troy, Mich., išklaušęs Vilties Valdybos bei jos pirmininko, jos reikalų vedėjo bei Dirvos redaktoriaus ir kontrolės komisijos pranešimus bei aptaręs esamą Draugijos būklę bei galimas ateities perspektyvas, nutarė:

- Valdybos pateiktas apyskaitas ir š.m. sausio 1 d. išvestą balansą tvirtinti.
- Dėkoti ALTS-gos Valdybai, tautinės srovės ir visoms kitoms organizacijoms bei jų vadovybėms, o taip pat ir gausiems paskiriems asmenims, kurie bet kuo parėmė Vilties Draugijos užsibrėžtų tikslų siekimą ir Dirvos bei knygų leidimą.

• Pritarti ligi šiol Dirvos vestai linijai, skatinant, kad ji ir toliau būtų tęsiama pagal patriotinės lietuvių visuomenės siekimus, išlaikant prideramą aukštumoje laikraščio orumą, o jos redaktoriui Vytautui Gedgaudui, jo vedamos įstaigos tarnautojams bei suteiktiems leidinių bendradarbiams dėkoti už jų talką.

• Linkėtina ir toliau tęsti rinktinių knygų leidimą, kiek esamos sąlygos leidžia, o buvusiems ir būsimiems tų leidinių mecenatams tebūnie išreikšta gili pagarba ir nuoširdi padėka.

• Pritarti pradėti spausdinimo priemonių atnaujinimo bei sumoderninimo akcijai, telkti ka, pitalą, kad ateityje būtų galima be staigaus apsisunkinimo įsikurti patogesnėse patalpose ir saugesnėje aplinkumoje, jeigu tai jau būtų neišvengiamai reikalinga, techninių Vilties leidyklos darbų atlikimo būstinę paliekant Clevelande, nors Vilties Draugijos Valdybos sprendžiamasis branduolys būtų sudarytas ir kitur.

• Skatinti ir visomis priemonėmis įtaigoti plačiąją visuomenę, kad ji susipažintų su Vilties Draugijos leidiniais, nuolatos siekiant naujų Dirvos prenumeratorių ir kitų leidinių rėmėjų bei skaitytojų.

• Tartis su Korp! Neo-Lithuania centrine valdyba, kad ji nesitenkintų jos narių bendradarbiavimu Dirvoje ar Naujoje Viltyje. Greta savaitinio laikraščio, leidžiamo pagal tradiciją kasmetinėje neolituanų stovykloje, turėtų būti suorganizuotas periodinis jaunųjų neolituanų biuletenis, kurio tikslas būtų ugdyti jaunųjų žurnalistų prieauglį iš tautinės srovės ir jai palankių akademikų.

• Išreikšti didelę padėką Vilties D-jos pirmininkui Aleksui Laikūnui ir Valdybai už jų didelį ir nelengvą darbą ir nuolatinį rūpestį Vilties Dr-jos reikalais ir Dirva.

GENOCIDO PASĖKOS...

(Atkelta iš 1 psl.)

lietuvių, esą SSSR sudėtyje, gyventų Lietuvos teritorijoje, reikštų, kad ok. Lietuvoje gyve na 463,000 kitataučių! Tad kitataučių dabar ok. Lietuvoje yra 17,5% visų gyventojų. Šis nušimtis, aišku, apytikris, nes statistika neduoda lietuvių skaičiaus ok. Lietuvos teritorijoje. Jis, aišku, mažesnis, nes iš bendro 2,665,000 lietuvių skaičiaus, dalis jų gyvena už Lietuvos teritorijos ribų. Todėl kitataučių ok. Lietuvos teritorijoje yra daugiau kaip kad 7,5%. Jų gali būti iki 20-25%.

Čia dar neįskaitomos didelės kitataučių grupės, kurios "laikini" gyvena ok. Lietuvos teritorijoje. Tai kariuomenės daliniai ir įvairios "talkos" iš "daugianacionalinės" tėvynės.

Sovietinės statistikos duomenys, aišku, nėra patikimi. Jie paveikti režiminės kosmetikos, tarnauja partinės politikos reikalui. Bet ir šie duomenys atskleidžia baugią lietuvių tautos tikrovę. Nepriklausomybės periodo nušimčius taikant lietuvių tautos augimui, per tris dešimtmečius lietuvių tauta turė

jo pasiekti 4,500,000 skaičių. Ir tai yra gana kuklus apskaičiavimas. Higiena, gerėjanti gyvenimo sąlygos, medicinos laimėjimai tautos augimą dar žymiau pakeltų. Trijų okupacinių dekadų bėgyje labai negausi lietuvių tauta perpus sumažėjo! Vieton kokių penkių milijonų lietuvių, kultūriniai ir civilizaciniai tarpstančių savo valstybės teritorijoje, švenčiančių šiais metais 55 metų Nepriklausomybės sukaktį, šiandien turime tikai du su puse milijono lietuvių, su 20% kitataučių infiltracija, gyvenančių okupacijos sąlygose, dalimi iššvaistytų milijoniniškoje okupanto teritorijoje.

Tokioms sąlygoms esant tautos kultūriniai laimėjimai, kiek jie yra tikri, be "komunizmo statybos" diktato, yra graudus gėlytės ant akmenų žydėjimas. Gal būtų okupacijoje esą lietuvių ne visi realioja tautos nykimą, randa savo išdidumui ir apsigavimui priebėgą trapiuose ir netikruose nūdienės kultūrinės veiklos faktuose. Statistikos duomenys (netgi sovietų surašyti), kaip bibliškas raštas ugnies rai

Buvęs ALTS-gos pirmininkas Vytautas Abraitis kalba ALTS-gos seime Detroite. Jo paskaita buvo dideliu dėmesiu išklausyta ir susilaukė gausių plojimų. Kairėje sąjungos valdybos vicepirmininkas Kazimieras Pocius.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖ SĄJUNGA YRA IDEOLOGINĖ, POLITINĖ IR KULTŪRINĖ ORGANIZACIJA

VYTAUTO ABRAIČIO PASKAITA, SKAITYTA ALT S-gos SEIME DETROITE, 1973. 5. 26.

Priežastys, paskatinusios mane pasidalinti samprotavimais apie Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą, kaip Amerikos lietuvių organizaciją, tai yra organizaciją, veikiančią lietuvių emigrantų tarpe Amerikoje, buvo tos, kad paskutiniu laiku vis daugiau ir daugiau pasirodo spaudoje išsireiškimų ir pasigirsta nuomonių veikėjų ir individualinių žmonių pokalbiuose, kad visos mūsų taip vadinamosios srovinės organizacijos šiuo metu, po 30-ties metų su viršum po Lietuvos okupacijos, nustojo savoprasmes, konkretaus veikimo pagrindo, ir dar blogiau, jos tik skaldo mūsų lietuvių vieningumą išeivijoje.

Jei mes priimame šią nepriimtą nuomonę, kaip teisingą, tai logiškai turėtume prieiti ir prie išvados, kad Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, neabejotinai, srovinė organizacija, kaip ir visos kitos srovinės organizacijos, yra nustojęsi savo prasmės ir veikimo pagrindo. Sėkmingai paneigti šią nuomonę, tenka atsakyti sau ir kitiems į klausimą, kas yra Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga?

Sąjungos įstatai nustato Sąjungai šiuos tikslus ir uždavinius:

2 STR. PAGRINDINIAI DĖSNIAI IR TIKSLAI

1. Sąjunga tęsia ankstyvesnių Amerikos lietuvių kartų tautinės lietuviškos veiklos tradiciją, ir jos veikimas yra sąlygojamas:

- ištikimumu Amerikos Jungtinių Valstybių konstitucinei santvarkai bei lojalium paklusnumu to krašto įstatymams,
- žmogaus asmens ir jo sąžinės laisvės gerbimu,
- tolerancija religijos dalykuose.

2. Sąjungos veikimo tikslai yra:

- palaikymas ir ugdymas lietuvių tautinio susipratimo ir lietuviškos tautinės kultūros vertybių Amerikos lietuvių tarpe,
- skatinimas ir rėmimas Amerikos lietuvių pastangų teigiamai įsijungti į Amerikos visuomeninį bei ūkinį gyvenimą,
- rėmimas lietuvių tautos pastangų atstatyti bei išlaikyti savam krašte nepriklausomą Lietuvos valstybę, apsaugojančią pagrindines žmogaus teises bei laisves.

3 STR. VEIKIMO BŪDAS IR PRIEMONĖS

1. Sąjunga stengiasi skiepyti savo nariuose ir apskritai visuomeniniame veikime:

- psiaukojimą ir pirmenybės teikimą bendriesiems tautiniams reikalams,
- solidarumą ir organizacinę drausmę viešame veikime.
- deramą pagarbą kitokioms nuomonėms, kai ginomi savi nusistatymai bei pažiūros tautinių, religinių ar kitų visuomeninių grupių santykiuose ir viešose diskusijose.

2. Savo jėgomis ir bendradarbiaudama su kitomis organizacijomis bei institucijomis arba jas remdama, Sąjunga stengiasi, kad

- Amerikos visuomenei bei įstaigoms būtų tinkamai nušviesti lietuvių tautos rūpesčiai ir siekimai,
- valstybinę ir tarptautinę plotmę ginant žmogaus ir tautų teises, lietuvių tautos reikalai būtų teisingai įvertinti ir susilauktų deramo pripažinimo, užtarimo ir paramos.

dėmis ant sienos, rodo klatką ateitį -- sovietinio genocido poveikį tauta sumažėjo perpus. Nėra priemonių sulaukti tautos mažėjimą ateinančiame dešimtmetyje.

Tokie pat baisūs faktai rodo latvių ir estų tautų mažėjimą. (g)

Iš pacituotų Sąjungos uždavinių ir tikslų aiškiai matosi Sąjungos kultūrinis ir politinis veiklos pobūdis; kiek mažiau ideologinis. Sąjungos kultūrinės veiklos pobūdis, mano nuomone, reikalingas

gas mažiausia išsiaiškinti. Politinis pobūdis -- tam tikro sąvokos apibrėžimo; ideologinis pobūdis -- Tautinės Sąjungos istorinės apžvalgos.

Pradėkime nuo Sąjungos, kaip ideologinės organizacijos pobūdžio. Šiam tikslui bent trumpam turime grįžti į Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos kūrimosi istoriją. Amerikos lietuvių visuomeninio gyvenimo veikloje visada buvo ryški susigrupavimo dvasia. Tokia ji buvo ir prieš 24 metus Tautinei Sąjungai besisteigiant. Kaip bemaž visi žinome, Sąjunga apjungė tris tuo metu veikusias organizacijas: Lietuvai Vaduoti Sąjungą, Amerikos Lietuvių Misią ir Tautininkų Centrą.

Pirmosios -- Lietuvai Vaduoti Sąjungos -- tikslais buvo Lietuvos vadavimo akcija lietuvių tarpe, vadovaujantis Antano Smetonos kaip Lietuvos Prezidento autoritetu prisidėti prie Lietuvos vadavimo darbų, kaip antipodas tų veiksmų, kurie Lietuvos vadavimo darbuose nepripažino Lietuvos Prezidento autoriteto kaip naudingo Lietuvos laisvinimo byloje. Šioje organizacijoje ne vien tautinės minties, o jei norite ir tautinės ideologijos žmonės, buvo įsijungę. Lietuvai Vaduoti Sąjungos sekcija Friends of Lithuania, kuri rūpinosi Lietuvos laisvinimo akcija sveitintųjų tarpe, buvo daugumoje iš kitataučių žmonių. Jai ir vadovavo ne lietuvis, bet amerikietis Mr. Owen C. Norem, buvęs Amerikos Pasiuntinys Lietuvoje.

Antrosios organizacijos -- Lietuvių Misiijos tikslas buvo lietuviams dirbti amerikiečių tarpe Lietuvos laisvinimo akcijoje, o taip pat ir tarp tautinėje plotmėje, ypač steigiantis Jungtinės Tautos. Ir joje buvo ne vien tautinės minties žmonės. Kaip pavyzdį galime nurodyti ir tokias pavardes, kaip adv. Grish, Teisėjas Uvick, inžinierius A. Rudis ir visa eilė kitų.

Trečioji organizacija -- Tautininkų Centras, gal būtų, vienintelė organizacija, kurią būtų galima laikyti kaip apjungiančią tautinės minties žmones. Bet ir čia buvo daug žmonių, kurie prie Tautininkų Centro veiklos daugiau jungėsi ne iš savo ideologinio nusistatymo, bet daugiau iš pritarimo Lietuvai Vaduoti Sąjungos, Amerikos Lietuvių Misiijos ir Tautininkų Centro pasiūtos linijos Lietuvai vaduoti akcijos atžvilgiu. Ne be to, kad Tautininkų Centras taip pat buvo geras prieglobstis ir visiems tiems, kurie dėl vieno ar kito priežasčių netilpo, ar nesijutę patogiai nei dešiniojoje, nei kairiojo srovėje, tik vidurinėje. Daug iš jų, tautininkų vardo neprisidėję, ir save laikė tik tautinės minties, ar krypties žmonėmis.

Todėl nenuostabu, kad steigiant Tautinę Sąjungą ideologinis momentas buvo mažiausiai akcentuotas. Priešingai, viename iš seimų net buvo priimta rezoliucija, kad Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga neturi nieko bendro su buvusią Tautininkų Sąjungą Lietuvoje. Tautinė Sąjunga, jei taip galima išsireikšti, ideologiniai sutautininkėjos tik nuo tada, kai į ją įsijungė daugelis jau po antrojo pasaulinio karo atvažiuosius Amerikos lietuvių ir, kai Tautinės Sąjungos vadovybę perėmė šie naujieji Amerikos lietuvių. Mano nuomone, Tautinės Sąjungos steigėjų tuo metu priimtoji linija neakcentuoti ideologinio momento buvo tikslinga, nors man pačiam ši mintis tuo metu buvo sunkiai suvirskinama.

Bet kyla klausimas, o kaip šiandien? Šiam gana akademiškam klausimui gali būti priešingų atsakymų. Bet, jei Tautinės Sąjungos sėkmei tikriausiai patarnavo steigėjų priimtoji linija tada, tai ji ir šiandien, mano supratimu, nekeistina, jei ne dėl kurių kilsnų sumetimų, tai vien grynai ir iš praktiškų. Jei Tautinė Sąjunga turi teisę tikėtis prieauglio iš jaunesnės kartos, tai ji gali ateiti ne tik per Korp! Neo-Lithuania kaip tautinės ideologijos mokyklą, bet taip pat ir iš jaunųjų neolituanų draugų, kuriems ta ideologija nebūtinai turi būti artimai pažįstama, kaip ir visai dabartinei jaunajai kartai ideologiniai principai.

Jeigu kalbame apie Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą, kaip anksčiau minėjau, kaip politinę organizaciją, tai sąvoka "politinė" reikalauja tam tikro apibrėžimo. Jei Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos veikimo sfera būtų Lietuva, tai ji turėtų vaidinti tradicinę partijos rolę, tai yra bandyti daryti įtakos į valdžios sudarymą, jos nusistatymus, jos rėmimą, ar kritiką. Tam tikrą kaip politinės partijos rolę ji galėtų vaidinti ir tada, net čia Amerikoje, jei Lietuva būtų laisva ir nepriklausoma, suvereni valstybė su savo vyriausybe. Ir tokiame atsitikime, Tautinė Sąjunga

(Nukelta į 4 psl.)

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖ SĄJUNGA...

(Atkelta iš 3 psl.)
ga galėtų nors ir netiesioginiai įtaigoti, pritariti, ar atmesti jos vedamą politiką. Bet kaip žinome, nei vienas iš šių atvejų šiandien neegzistuoja, ir todėl Tautinė Sąjunga, kaip politinė organizacija, yra tik taprasme, kiek ji jungiasi ir prisideda prie visų patriotinių lietuvių pastangų Lietuvai vaduoti. Ir čia Tautinės Sąjungos kaip ir kitų srovinų politinių organizacijų vaidmuo, mano supratimu, yra kertišnis. Mes galime sutikti ar nesutikti su tikslingu, ar tobulumu mūsų kaip lietuvių susiorganizavimo Lietuvai vaduoti veikloje, bet faktas lieka faktas, kad visų mūsų veiksmų bazė organizaciniu pagrindu ir šiandien plaukia iš pripažinimo, kad Amerikos lietuvių visuomeninė veikla bazuojasi tradicisku žmonių susigrupavimu. Ir mūsų visąsąjunginis Vlikas ir mūsų amerikoniška Alta remiasi apsiungimu tų srovinų susigrupavimu. Jei bandometvirtinti, kad visi tiesusigrupavimai jau yra tik atgyvenos, tai tučtuojau turime sau statyti ir klausimą, ar esame pasiruošę iš pagrindų pervarkyti visą mūsų Lietuvos laisvinimo veiksmų organizaciją? Bent, man atrodo, kad dar toli gražu nėra taip, nors iš antros pusės tuo nenoriu paneigti kad gal ateis neužilgo ir laikas, kai reikės apie tai rimčiau pagalvoti, ypač savųjų gretų suglaudimo kryptimi.

Žinau, kad čia pat ne vienas statote sau klausimą, o kodėl gi, tą viską negali perimti, pavyzdžiui, Vliko funkcijas -- Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Altos -- JAV Bendruomenė, kituose kraštuose tų Kraštų bendruomenės? Ta linkme pastangos bent paskutinių 3-4 metų laikotarpyje yra gana ryškios. Ar jos yra tikslingos, bent mano akys, labai abejoju ir štai dėl ko. Pirmoje vietoje užtruko bemaž 20 metų iki Vlikas apjungė visas patriotiškąsias lietuvių organizacijas, apie 10 metų iki Altoje išsilygino nesutarimai. Ir kyla klausimas, kas gali užtikrinti, kad ji nepasikartotų ir vienoje, ar kitoje Bendruomenėje? O

jų jau ir dabar yra, nes toli gražu ne visi Bendruomenės nariai yra už tai, kad Bendruomenė priimtų ir politinio veikimo funkcijas, tuo labiau vadovybę.

Antras ir bene iš svarbiausių motyvų yra ir tas, kad visa lietuviška spauda, laikraščiai ir žurnalai, be kurių bet kokia reikšminga veikla, ypač politinė, būtų neįmanoma, yra ne tik kontroliuojama, bet ir išlaikoma vien pasiaukojimu kaip tik tokių politinių srovinų organizacijų, kaip Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga; tikriausiai nebespalvės, net besarašinės, neaiškaus skaičiaus, masės. Tvirtinti, kad lietuviškus laikraščius gali išlaikyti tik skaitytojai, gali tik tie, kurie niekad nenešė ir neneša jokios atsakomybės už jų reguliary pasirodymą.

Nemažiau apgalvotinas yra ir motyvas, kad perdavus Bendruomenės politinės veiklos vadovybę tektų susidurti su Bendruomenės susiorganizavimo klausimu, kuris kaip žinote yra grynai teritorinis - apylinkės, apygardos ir kita, o Pasaulio Lietuvių Bendruomenė labai laisvu tarp Kraštų atstovavimo principu. Šiuo metu vyktą rinkimai į JAV Bendruomenės Tarybą ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą gali patarauti kaip geru pavyzdžiu, kur kiekviena apygarda ragina galimai didesni balsuotojų skaičių, kad tokiu būdu galėtų iš savos apygardos turėti daugiau atstovų Taryboje. Ir tas viskas yra pilnai tvarkoje, kai klausimas liečia tik kultūrinę veiklą. Bet, ar pagalvoja kas nors, jei Bendruomenės pasiimtų vadovybę politinės veiklos, tai savaime aišku, kad didesnį kolonija pareikalaus ir didesnio atstovavimo Lietuvos laisvinimo akcijoje. Kitais žodžiais tariant, Lietuvos Vadavimo akcija atsiderėtų varžytinėse tarp lietuviškų kolonijų, o tas, bent man, jau labai kvepia tragiška dabartine nelaiminguo Balfo istorija, kur Chicagos direktoriai laimi rinkimus, nežinodami to, kad tuo suduodamas mirtinas smūgis Balfui, mažiausiai kontroversinei šalpos organizacijai. Panašios varžytinės vyksta jau ir šiandien tarp Altos ir JAV Bendruomenės, kur irgi "vardant Lietuvos", bandome operuoti teoretiniais ir teritoriniais motyvais, mažiausiai kreipdami dėmesio į tai, kad nuo to kenčia Lietuvos vadavimo akcija bet ir kultūriniai lietuvių reikalai.

Keliu šiame pasikalbėjime tuos klausimus ne dėl to, kad norėčiau iškoneigti Altą ar Bendruomenę, o dėl to, kad mes amžinai ieškodami naujų kelių, naujų organizacinių formų, užmirštame, kad veiklos sėkmė glūdi ne tik susiorganizavimo formoje, bet pirmoje vietoje nuo idėto darbo, pasišventimo ir pasiaukojimo dirbti darbą vieningoje atmosferoje, kuri yra

Detroito aukšt. lituanistikos mokyklos 6 k. (10 sk.) mokiniai su mokyklos vedėja mokslo metams pasibaigus. Pirmoje eilėje iš kairės: Romas Rudis, Vytas Keblys, mokyklos vedėja Jūratė Pečiūrienė, Darius Mičiūnas, Arvydas Šepetys, Stovi: Viktorė Jankutė, Rita Matvekaitė, Gintė Pečiūraitė, Zita Ratnikaitė, Lidija Majauskaitė, Rasa Žemaitytė, Rūta Žemaitytė ir Rusnė Baltrušaitytė.

Algio Aščiūno ir, nuotrauka

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

DOVANA MOTINOMS

Motinos dienos minėjimas, įvykęs gegužės 13 d. Lietuvių Namuose, praėjo labai sklandžiai ir turiningai.

Pilna salė mamų, vaikų ir svečių buvo pasveikinti L.B. pirmininko J. Urbono. Pagerbus mirusias motinas susikaupimo minute, buvo pakvies-

ta L.B. kultūros reikalų vadovė dail. St. Smalinskienė pravesiti programą ir pristatyti minėjimo paskaitininkę D. Jurgutienę.

Danguolė Jurgutienė, jaunesniosios kartos atstovė, dažnai matoma Detroito organizacijų veikloje: bendruomenėje, litu-

Grupė motinų dienos dalyvių klausosi išpildant programą. Iš kairės: S. Smalinskas, S. Smalinskienė, paskaitininkė Danguolė Jurgutienė ir L.B. apyl. pirm. J. Urbonas. K. Sragausko nuotrauka

įmanoma tik glaudžios, kompaktinės organizacijos rėmuose, kokiomis yra politinės organizacijos - srovės.

Pagaliau, kaip pradžioje minėjau, Tautinė Sąjunga yra ir kultūrinė organizacija. Jos pastangomis įkurtoji Viltis, leidžianti Dirvą, jos pastangų pagalba atgaivintas ir žurnalas Viltis. Jos pastangomis išleista monografija Antanas Smetona, Tautinės Sąjungos, žmonių pastangomis daugumoje Nepriklausomybės Fondo išleista knyga Lithuania 700 Years ir visa eilė kitų knygų, yra Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pasiūlytoji verti įrašai į Amerikos lietuvių kultūrinį, politinį ir ideologinį gyvenimą. Sąjungos ateiviai tikriausiai nepakenktų S-gos veiklos koncentravimas šia kryptimi.

Neužmirština ir tai, kad Sąjungos nariai per savo skyrius ir pavieniui dalyvauja visuose savo kolonijų kultūriniuose poreikiuose, tiek tiesioginiai, tiek tas kitų pastangas remdami. Visa tai, ką aš čia labai grubiai išdėčiau verčiau mus visus prieiti prie vienos išvados -- Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga yra gvy, reikalinga ir naudinga organizacija Amerikos lietuvių tarpe. Žinoma, galutinė išvada jos tolimesnis patiesinimas ir toliau priklauso nuo mūsų pačių.

anistinėje mokykloje, skatuo-se, Jos paskaita, -- "pasidalinti bendrais rūpesčiais, mintimis motinos dienos proga" -- išklė motinos rolę ir problemas Amerikoje, o ypač lietuvių motinos atsakomybę. Lietuvių motina praityje savo pareigas atliko labai gerai, o dabar, išeivijoje vėl jai statomas sunkus "egzaminas". Įdomioje paskaitoje prelegentė gilinosi į mūsų dabartines problemas auginant vaikučius lietuviškoje dvasioje šiame "didelių pasikeitimų ir įtampų pasaulyje". Remdamasi psichologų pasakymais ir pavyzdžiais iš aplinkos ji skatino lietuvių motinas nuleisti rankų ir toliau, kad ir kitaip prie vaikų prieinan, juos stengtis išlaikyti lietuviškai.

Po paskaitos sekė abiejų Detroito lituanistikos mokyklų pasirodymai skirti mamų mėnesiui. Aušros lituanistikos mokyklą gražiai atstovavo mokiniai: Vincas Žebraitis -- su daina "Oi neverk, motinėle", Jūlytė Žebraitytė ir Donatas Bitleris -- su eilėraščių skaitais motinoms. Juos paruošė mok. E. Zubrickienė.

L. B. lituanistikos mokyklos programą sklandžiai pristatė Taura Zarankaitė ir jautriai padeklamavo pritaikytą eilėraščių. Gausus mokyklos choras, vadovaujamas mok. Prano Zarankos, padainavo net penkias dainas: "Mamytė", "I mokyklėlė", "Pas motinėle", "Oi žiba žiburėlis" ir "Tau, mano mamytė". Jaunieji dainininkai ypač sužibėjo linksmosiose dainose. Choro pianinu palydėjo Vidas Neverauskas. Dainas pristatė patys choro dalyviai: Paulita Abariūtė, Paulius Ariauskas, Darius Jurgutis, Ramona Urbanaitė ir Daina Žemaitytė.

Mokyklos vidurinių skyrių mokiniai, pasipuošę tautiniais rūbais, vikriai pašoko du tautinius šokių: "Kalveli" ir "Šimą". Juos pasirodymams paruošė mokyklos tautinių šokių mokytoja Regina Marčiukaitytė, o šokių akordeonu pagrįso mokinys Rimas Kasputis.

Visa motinos dienos programa -- gražiai suplanuota ir išpildyta. Ją suorganizavo Detroito L.B. apylinkė, Džiugus ir įdomu buvo stebėti visą motinų pagerbimo programą, pradedant su paskaita ir baigiant mūsų jaunųjų mokinių pasirodymais. Tautikrai graži motinos dienos dovana!

(3)

BAIGĖ AUKŠTĄJĄ MOKSLĄ

Nijolė Sinkevičiūtė-Mozuraitienė po 4 metų studijų 1973 m. gegužės mėn. baigė Arizonos Valstybės Universitetą bakaloro laipsniu ir įsigijo registruotos slaugės specialybę.

Nijolė fra dukrė Vyto ir Juzės Sinkevičių, gimusi 1951 m. gegužės mėn. ir jau čia Amerikoje baigusi St. Xavier High School. Studijuodama susituokė su P. Vietnamie tarnavusiu lietuviu - kairiu H. Mozuraitiu ir dabar augina 5 metų dukrelę, kuri tautiniais rūbais apsirengusi dalyvauja Lietuvių švenčių minėjimuose ir deklamuoja eilėraščius.

Nijolė yra dukrė Vyto ir Juzės grįžęs iš kariuomenės, 1972 metais baigė tą patį universitetą bakaloro laipsniu ir yra inžinierius.

Nijolės Universiteto baigimu džiaugiasi netik jos tėveliai, vyrai, dukrytė, bet ir giminės. Ypač labai džiaugiasi Nijolės motinos Juzės brolis žurnalistas Vladas Mingėla su žmona Lidija. (a)

Skaitykite ir platinkite DIRVĄ

STRUCTURAL STEEL LAYOUT MEN

FITTERS

OVERTIME, INSURANCE, LONG PROGRAM

APPLY AT

Congress Steel Products

18100 Rialto, Melvindale, Mich.

An Equal Opportunity Employer (42-4)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN

or 1ST CLASS SKILLED RADIAL DRILL BORING MILL E.D.M. OPERATORS

MOLD MAKERS

Must be able to set up work from blue prints and close tolerance. For 2nd Shift.

Air conditioned shop, long program YALE MOLD & ENGRAVING CO.

24501 Hallwood Court Farmington, Mich. 48024 313 477-0300 (42-48)

WANTED EXPERIENCED GENERAL FOUNDRY HELP

Shift incentive and bonus. New plant. Paid hospitalization & pension plan. ARROW ALUMINUM CASTING CO

33659 WALKER RD. AVON LAKE, OHIO 44012 216-871-6767

An Equal Opportunity Employer (38-44)

WANTED JOURNEYMEN SHEET METAL MECHANICS

For Precision Parts. Able to Read Blueprints. Set up and operate Machine Tools. Some Layout.

ALSO

EXPERIENCED

MECHANICAL, INSPECTORS

Overtime Available. Fringe Benefits.

617-389-0342 — 617-389-8810

B.C.D. METAL PRODUCTS INC.

31 Charlton St., Everett, Mass.

Precision Tube Forming & Metal Fabrication (41-43)

ENGINEERS

START YOUR FUTURE NOW!!

JR. TEST AND EVALUATION ENGINEER

JR. PRODUCT ENGINEERS

JR. PRODUCTS/MFG. ENGINEERS

QUALITY ASSURANCE ENGINEER

MACHINE AND TOOL DESIGN ENGINEERS

Put your degree in civil/architectural/mechanical engineering and track record on the line for position on our team.

We are a modern, progressive company in the design and mfr. of suspended ceiling, moveable walls and partitions. Advancement opportunities galore. Excellent working conditions and fringe benefits.

SEND RESUME AND SALARY HISTORY OR APPLY TO PERSONNEL MANAGER

DONN PRODUCTS INC.

1000 CROCKER RD., WESTLAKE, OHIO

An Equal Opportunity Employer (41-43)

WANTED AT ONCE

1ST CLASS SKILLED

ALL ROND MACHINISTS

MOLD MAKERS

TOOL MAKERS

1ST & 2ND SHIFT

Must have job shop experience and be able to set up work from Blue Prints and Close Tolerance. Steady work for qualified men and overtime. All fringe benefits.

APPLY CALL OR WRITE

TDM CORPORATION

P. O. Box 277, Fletcher, North Carolina

704-684-9818 (41-50)

JOURNEYMEN

ELECTRICIANS

MILLWRIGHTS

PIPEFITTERS

TOOL MAKERS

(JIG AND FIXTURE)

MINIMUM OF 2 YEARS EXPERIENCE

SPRAY GUN REPAIRMEN

WELDING EQUIPMENT REPAIRMEN

APPLY EMPLOYMENT OFFICE

965 CLAIRPOINTE

DETROIT, MICHIGAN

JEFFERSON ASSEMBLY PLANT

CHRYSLER CORPORATION

An Equal Opportunity Employer (41-46)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Knygos autorius Algis Rukšėnas ir gilumoje lt. Douglas Lundberg.

VESKIM KNYGĄ UŽ RANKOS

Liudas Dovydenas

Šiomis dienomis pasirodė Algio Rukšėno knyga "Day of Shame". Tai Simo Kudirkos susidūrimo su šio krašto biurokratais dramos karšti puslapiai. Nuoširdžiu rūpestingumu ir geru nusimanytu parašyta knyga. Gal būtų, pirma tokia knyga išeivijos istorijoje, lietuvių istorijoje.

"Day of Shame" išleido gana žymi leidykla David McKay, New York. Tokios leidyklos išleidžia gerai paruoštas skoningai apipavidalintas knygas. Visa tai teko ir Algio Rukšėno knygai.

Tokios leidyklos, kaip jau minėta, turi savo

priemones ir būdus platininti knygas. "Day of Shame" yra mūsų knyga, mūsų uždavinys, netgi nenustumiama pareiga visokiais būdais ir priemonėmis kuo daugiau knygos išplatinti. Ne taip seniai, kai išgirdome Simo Kudirkos dramą buvome sujudę dideliems užsimojimams, bet gan greit atvėsom. Tiesa, pradinis užsimojimas davė J. Gliaudos Simą lietuvių ir anglų kalbomis. Gal to iš mūsų būtų ir užtekę, jei ne Algio Rukšėno užsidegimas: ryžtis parašyti išsamią Simo Kudirkos atstūmimo istoriją. Laimingu sutapimu, Algis Rukšėnas Bostone rado rėmėjus, Romualdą ir Brutoną Veitus. Abu inžinieriai. Būtu ilga kalba apie tuos visai šaunius brolius, nuo širdžius kultūrininkus. Kaip broliai Vileišiai, Rusijoje uždirbę pinigų grįžo į Vilnių leisti laikraščius, knygų. (Ten buvo inžinierius ir teisininkas, čia abu inžinieriai). Tai ir ėmėsi darbo Rukšėnas gera ranka paremtas.

Šita proga galim pridurti: be Veitų paramos

gal šiandien neturėtume "Day of Shame", kaip de- ra pasakyti, be Algio Rukšėno ir parama gal nebūtų padėjusi.

Knygą reikia paimti už rankos ir kaip jaunamartę vesti - jaunojo - skaitytojo namus. Čia antroji rožančiaus dalis, labai svarbi, ypač mūsų varguose ir siekimuose.

Keletas pasiūlymų - su manymų: LB turėtų tuo jau užpildyti bent 500 egz. kuriuos nebus sunku išplatinti, jeigu bus šiek tiek noro.

Lietuvių susitelkimuose rengti Knygos Pristatymo Skaitytojų parengimus. Tuo pačiu ieškoti ryšių su angliška spauda ir skaitytoju. Bet kokios jėgos ir pastangos nebus perdidelės. Tuo pačiu ryžtu turi pajudėti mūsų jaunimas, visokiose organizacijose ir visokiomis progomis.

Prezidentas Nixonas dabar atsirūgsta suspietęs apie save vaikėzus - biurokratus, kurie sėkmingai užkišo visus Baltųjų Rūmų plyšelius, kai Simas Kudirka visu balsu šaukėsi žmoniškumo. Prezidentas Nixonas visam pasauliui pasakė: "Outrageous". Šis žodis liks istorijoje ir tebestovi. Būtų geros nuovokos ir dėkingumo mostas, jei mūsų organizacijos (pirmiau nenusirovę už plauką, kaip, kuri) nuneštų prezidentui knygą su atitinkamu raštu -- padėka. Nuostabus supuolimas! Ko gero, "Day of Shame" gali šokti komentuoti "liberalų" -- spaudos vilkų ruja, kurios dantys dabar blykčioja nakties sūtemose, beieškant sensacijų.

Nepaprastai daug Simo Kudirkos dramoje padėjo, gal būtų, gyvenimui atskleidė "The New York Times". Ar būtų didelis kriukis, kad ir tai pačiai LB nueiti į redakciją su atitinkama padėka. Pinigais aptekę Susivienijimai -- ir katalikiškas ir tautiškas, kaip juos nariai vadina, gali nupirkti po keletą šimtų ir paskleisti.

Gal ir mūsų broliai latviai kurie taip mėgsta už stalų pasidėti, papirmininkauti, garsiaipaneškėti. Estai, manau, patys susipras. O kodėl nepasisiekti tikrai nuoširdžių draugų ukrainiečių, taip šauniai susitvarkiusių, ypač nepriklausomose parapijose. Apie mūsų veiksmus -- tenka tikėtis juos žinant ką veikti ir kaip veikti? Nepraeis pora metų, židrėk jau jie ir metasi visų garu į didelį žygį.

Gali kas paklausti: kodėl tokios didelės pastangos knygai? "Day of Shame" yra mūsų milžiniškas pasisekimas. Nebijau tarti milžiniškas pasisekimas. Tai neperdaug. Pirmą pirmiausia: Algis Rukšėnas žinančia ranka ir širdimi Simo Kudirkos dramon-šuo lin į laisvę įliejo mūsų kovos, laisvės, žmoniškumo troškimus. Knygą per skaitęs ne vienas daug sužinos ir kas mes esam, ko mes norim, kas yra Lietuvos kovos dėl lais-

Day of

The truth about the murderous happenings aboard the Cutter Vigilant during the Russian-American confrontation off Martha's Vineyard.

Shame

by Algis Rukšėnas

• Algio Rukšėno knygos apie Simą Kudirką "Day of Shame", kurią išleido leidykla McKay, Clevelando lietuvių visuomenei pristatymas įvyks birželio 10 d., sekmadienį, 4 v. p. p. Europa Travel Service salėje, 911 E. 185 St. Dr. V. Stankus pristatys autorių. o rašyt. A. Garlauskas kalbės apie jo knygą. Po to tars žodį ir pats autorius. Bus rodomos skaidrės, iliustruojant šį tragišką įvykį. Pristatymą rengia Korp! Neolithuania Clevelando skyrius. Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti.

Apsilankęs galės nupirkti knygą papiginta leidyklos kaina ir gauti autoriaus autografa.

Abiturientų būrelis, dalis dalyvavusių susitikimo vakare, gegužės 19 d. Iš kairės: Vita Musonytė, Vilija Kerelytė, Ramunė Miglinaitė, Rasa Kelpšaitė, Lydija Labanauskaitė, Joana Paliutytė, Audronė Ambrozaitytė, Mirga Šerepkaitė ir Loretta Plienaitė.

ABITURIENTŲ SUSITIKIMO VAKARAS

Mečys Valiukėnas

Clevelande, berods, ir kai kur kitur, jau keleta metų praktikuojama, baigusių gimnazijas (high school) rengti išskirtiną pobūdį. Chicagoje panašus rengimas įvyko pirmą kartą š.m. gegužės 19 d. Lietuvių Tautinių Namų pastogėje. Šio susitikimo rengėjas -- Lietuvių Moterų Federacijos Chicago Klubo valdyba. Išskirtinai parengimo organizacinę našą ir rūpesčius pakėlė minimo klubo valdybos pirmininkė Kazimiera Leonaitienė ir vald. narės: Alė Velbasienė, Elzė Diminskienė, Elena Songinienė, Marija Macevičienė ir kitos tartininkės.

Vakaro programą sveikinimo žodžiu pradėjo K. Leonaitienė. Ji paryškino mintį, vedusią klubo valdybą, imtis tokio rengimo ir, sulaukus platesnės visuomenės pritarimo, tokius abiturientų susitikimus rengti kasmet. "Susitikimų tikslas, pareiškė pirmininkė, sukviesti galimai didesnę skaičių mūsų abiturientų, baigiančių tais metais įvairias aukštesnias mokyklas (high schools) ir kitiems mokslo metams pasirenkančius skirtingus universitetus bei studijų sritis. Mūsų noras, kad sukvietieji turėtų malonią aplinką ir nors trumpą valandėlę pabendrautų, sumegstų pažintis, pasikeistų mintimis, išpūstais bei

rūpesčiais. Lygiagrečiai sudaroma aplinkuma mūsų lietuviškajai visuomenei, pirmoje eilėje abiturientų tėveliams ir artimiesiems, pamatyti mūsų jaunąją moksleiviją, pajusti jos charakterį ir polėkius".

Dr. A. Razma, Lietuvių Fondų tarybos pirmininkas, kaip vienas abiturientų tėvų savo sveikinimo žodyje gerėjosi šiuo nauju LMKF žingsniu ir skatino, kad tokie abiturientų susitikimai būtų tradiciniai rengiami kasmet. Sveikindamas pačius abiturientus, dr. A. Razma išreiškė jiems elgę paskatinti, įeinant į aukštesnias mokyklas ir savarankišką gyvenimą.

Telkiamas susitikime dalyvavusių abiturientų sąrašas: Audronė Ambrozaitytė, Vilija Bilaišytė, Audrius Juknevičius, Jonas Juozavičius, Raimundas Karėnas, Rasa Kelpšaitė, Vilija Kerelytė, Rūta Kleinaitytė, Lydija Labanauskaitė, Ramunė Miglinaitė, Vita Musonytė, Joana Paliutytė, Loretta Plienaitė, Pranas Pranckevičius, Edis Razma, Jurgis Ryškus, Algis Sidaris, Ina Stravinskytė, Mirga Šerepkaitė, Algis Tamošiūnas, Tomas Vaitkus, Edvardas Valančius, Arvydas Valiukėnas, Viktoras Žemaitis.

Jų skaičius, palyginti su didžiąja Chicago, negausus. Iš rengėjų teko sužinoti, kad pradžioje buvo įsiregistravęs daug didesnis skaičius, kurių didelė dalis dėl įvairių priežasčių, atsisakė pažiūrėti susitikime dalyvauti. Tą nubyrėjimą tenka apgailestauti ir gerai paieškoti kokios kiltų užkirta kelią jiems atvykti į šį susitikimą. Tokiems rengimams ateityje reikėtų ieškoti geriausių būdų ir priemonių kuodaugiau jaunimo (abiturientikos amžiaus) sutraukti.

Apžvelgiant dalyvavusių abiturientus, kaip šio vakaro gerbiųjų dalyvių grupę, su dideliu pasigėrėjimu tartina, jų graži fizinė išvaizda, skoningas apsirengimas ir susitvarkymas aiškiai nūdieniam stiliumi, lygiai jų kiekvieno dėmesingumą elgesys ir tarpusavio bendravimas.

Alė Velbasienė, rengėjų vadovė, pavieniui visus abiturientus iškvietė į sceną ir parbos ženklą prisegė gėlę. Ta parba susipažinimo proga, Alė Velbasienė pranešė kiekvieno lankytą, baigiamą mokyklą, organizacinę priklausomybę, po-

mėgius, pasižymėjimus ir pasirinktą koledžą, studijų šaką... Iš tų trumpų apybraižų išryškėjo, kad visi-os abiturientai yra gabūs, iškilūs moksleiviai, turintieji neabejotiną talentų moksle, menuose, sporte ir visuomeniniame darbe. Nemaža jų dalis lanko Pedagoginį Lituanistikos Institutą, aktyviai dalyvauja tautinių šokių rateliuose, kiti aktyviai sportininkai Aro, Lituanikos ir kt. klubuose, nekurie beesą paskirų sporto sričių (krepsinio, plaukymo, slidžių...) ratelių kapitoni savose mokyklose...

Abiturientai, rengėjų išskirti, atliko spalvingą vakaro programą. Vilija Kerelytė, gerokai pažengusi dainavime, solo dainavo -- Gailevičiaus, Oi laukiau laukiau ir Leharo, Links mosios našlės arija. Edis Razma paskambino pianinu Chopin Preliudą nr. 7 ir Weber Rice ktrinį. Iškiliai, jau ne mėgėjiškame lygyje, nuskambėjo Lydijos Labanauskaitės išpildomas pianu M.K. Čiurlionio Nocturnas, opus nr. 2, kaip ir Fire dance, Ispanų šokis.

Abiturientų nusiteikimas ir uždavinys gražiai išsakė dvi abiturientės kalbėtojos -- Mirga Šerepkaitė ir Loretta Plienaitė, Mirga, gražiai palyginusi ligi šiolinį jaunulio-ės gyvenimą, tarytum, pilduravimą įtroje su plaustu (tėvelių glose ir priežiūra) baigę teiginiu: "Dabar atėjo laikas drašiai nerti į jūrą su pasitikėjimu, viltimi ir tvirtu pagrindu įpratusių dienų. Visiems vyresniesiems sakau ačiū už pagindą, draugams linkiu sėkmės!"

Loretta atkreipė įsakmų dėmesį į ateitį, tarmą tarp kitko: "Dabar mes esame kryžkelėje. Mūsų būrelis rudenį išsiskirs į tolimesnio mokslo siekti. Rasiame visiškai naują aplinką. Mes turėsime nepasiduoti svetimam įtakam, bet likti lietuviškos stulpais..." Raštu abiturientus sveikino ir linkėjimus atsiuntė Gen. Konsulė Juzė Daužvardienė.

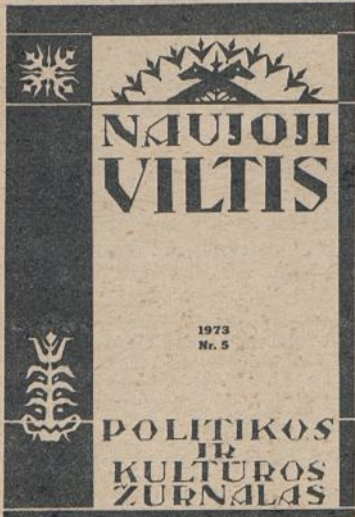
Baigus programą, visi abiturientai ir svečiai, kviečiami čia pat Lietuvių Tautinių Namų šeiminkinių servuojamai vakarinei. Jos metu pradeda groti tautinės melodijos Antano Markausko vedamas orkestras. Po užkandžių orkestras perima visą salę savo globon ir pakaitomis valso-tango ir rock-n-roll šokius grodamas tęsė nuotaikingą programą iki vidunakčio.

Abiturientai, gegužės 19 d. LMK Federacijos surngame pagerbimo vakare Lietuvių Tautinių Namų pastogėje, Chicagoje.

Z. Degučio nuotrauka

NAUJOJI VILTIS

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimo, įvykusio š.m. gegužės 26-27 dienomis Detroite, dalyviai pirmieji turėjo progos susipažinti su Naujosios Vilties ką tik iš spaudos išėjusiu 5-ju numeriu, kuris prasideda redaktoriaus dr. Jono Balio straipsniu -- Penkiašimt penkeri metai. Čia jis trumpai, bet išsamiai paminėti Lietuvos senovę ir giliau žvelgia į dabartinę okupuotą Lietuvą, nepalenkdamas nei mūsų išeivijos. Tarp kitko jis rašo:

"Kyla klausimas, ar išsilaikys mūsų tauta, jei dabartinė padėtis dar užtruks 30 ar 40 metų? Tikėkimės, kad taip, šiuo metu okupantas rusas yra klastingesnis ir fanatiškesnis, negu caro laikais, tačiau ir mūsų tautos padėtis yra geresnė, negu buvo Bašanavičiaus - Kudirkos - Vaižganto laikais. Mes turime ten daugiau apsišvietusių žmonių, daugiau intelektualinių jėgų. Defetistų ir prisiplakėlių netrūko ir tada, jų yra ir šiandien. Tačiau mes gerbiame tuos vyrus, kurie toliau numatė, nenustojo vilties, nepasidavė laiko srovei. Jie tikėjo mūsų tautos kūrybinumu, jie buvo pranašai, užtat jie amžinai bus garbingoje vietoje įrašyti į mūsų tautos istoriją, kai šimtai ir tūkstančiai bandžiusių pataikauti pavergeji seniai nugrimzdo užmarštin..."

(Nukelta į 6 psl.)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Algio Rukšeno knygos apie Simą Kudirką "Day of Shame", kurią išleido leidykla McKay, Clevelando lietuvių visuomenei pristatymas įvyks birželio 10 d., sekmadienį, 4 v. p. p. Europa Travel Service salėje, 911 E. 185 St. Dr. V. Stančius pristatys autorių, o rašyt. A. Garlauskas kalbės apie jo knygą. Po to tars žodį ir pats autorius. Bus rodomos skaidrės, iliustruojant šį tragišką įvykį. Pristatymą rengia Korp! Neo-Lithuania Clevelando skyrius. Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti.

Apsilankęs galės nusipirkti knygą papiginta leidyklos kaina ir gauti autografo.

• Clevelando Lietuvių Pensininkų Klubo valdyba praneša, kad paduoti pareiškimus įstoti į Klubą, apsimokėti nario mokestį bei pasiteirauti kitais klausimais galima kiekvieną antradienį ir ketvirtadienį nuo 1 val. iki 3 val. 30 min. p. p. naujuose Lietuvių Namuose Globe Parcel Service įstaigoje iki birželio mėn. 22 d.

Kitu laiku pareiškimus galima palikti Baltic Delicatessen krautuvėje.

DIDŽIOJI MENO ŠVENTĖ CLEVELANDE! ČIURLIONIO ANSAMBLIO KONCERTAS

ruošiamas Clevelando lietuvių 100-mečiui atžymėti,
š. m. birželio mėn. 9 d., šeštadienį, 8 val. vak.,
EUCLID HIGH SCHOOL AUDITORIJOJ (711 EAST 222 STREET, EUCLID, O.)

Naujausios, Clevelande dar negirdėtos, dainos.

Žymiųjų mūsų kompozitorių kūriniai.

Seniausios mūsų tautos dainos, palydimos kanklių orkestro.

Nepaprasto gyvumo ir grožio tautiniai šokiai palydinti kanklių orkestrui ir liaudies instrumentams ir mišraus choro dainoms.

Bilietai po 4, 3, 2, 1 dol. iš anksto užsakomi ar gaminami pas:

R. Tatarūnienę (tel. 531-5924)
Gr. Kudukienę (Tel. 486-5865)
J. Malskį (tel. 486-9165)
Br. Gražulį (tel. 741-1782)
J. Mikonio įst. (tel. 481-6900)
Baltic Delicatessen (tel. 481-5314)
S. Astrauską (tel. 943-5948)

Koncertą ruošia L.B. CLEVELANDO APYLINKĖS VALDYBA

• Juozas Blaškevičia, Clevelando stambus prekybininkas, mirė ir gegužės 30 d. buvo palaidotas Visų Sielių kapinėse. Velionis išaukštinęs sūnų daktarą Algirdą ir dukteris Genovaitę ir Aldoną, viena yra mokytoja, kita slaugė. Po II Pas. karo atvykusius naujuosius ateivius ir jų organizacijas visais būdais rėmė.

BY OWNER

Near Our Lady. 2 bedrooms down, bathroom down. Scheened-in porch, full basement. 19002 Muskoka. 261-2561.

Šv. Kazimiero mokyklos kanklininkų būrelis, vadovaujamas O. Mikulskienės, išpildęs meninę programą motinos dienos minėjime. Tarp kanklininkų sėdi muz. A. Mikulskis, O. Mikulskienė, ir mokyklos vedėjas Pr. Karalius.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Clevelando šaulių kuopos moterų sekcija š.m. gegužės 20 d. Čiurlionio Ansamblio namuose surengė Motinos Dienos minėjimą.

Šios prasmingos šventės nuotaika pagyventi susirinko pilna salė motinų ir svečių. Tautiniais rūbais pasipuošusi šaulių moterų sekcijos vadė Ona Mikulskienė trumpu, bet jausmingu žodžiu atidarė šventę ir pakvietė Jadvygą Budrienę pagrindinei šio minėjimo kalbai.

Mokytoja J. Budrienė gyvu ir motinišku jausmingumu dėstė savo mintis, paliesdama lietuvių motiną, dangiškąją Motiną ir visų mūsų motiną tėvynę.

Prisiminusi šios dienos nuotaiką tėvynėje, ji lyg trumpam visus sugrąžino į anuos laikus, kada pabudusio pavasario džiaugsmu skynėme žibuoklių ir purienų žiedus ir jais puošėm altorius bei pakėlė kryžius. Tad kiek meilės ir atsidavimo savo dangiškai Motinai skyrė tuometinė Lietuva.

Kalbėdama apie žemišką motiną, prelegentė priminė moters gyvenimo prasmę -- motiniškumą, jos sunkias pareigas, garbingą uždavinį ir neįvertinamus darbus. Todėl bent maža dalim atsidėkodama už visa tai, amerikietė A. Jarvis 1908 m. Philadelphiajį surengė motinai pagerbti pirmąją Motinos dieną. Šis gražus žestas pasiekė ir mūsų tėvynę ir 1929 m. lietuviškos organizacijos nutarė švęsti pirmąją gegužės sekmadienį, kaip Motinos dieną.

Motina netik užaugina žmogų, bet įkvepia jam visas žmogiškąsias vertybes, įžiebja idealizmo, tėvynės ir tautos meilės.

Lietuvos himno autorius Vincas Kudirkas, sako, jog jis tik iš

motinos išmokęs dainų, pasakų, margučius marginti ir visa tai kas mūsų tautai savita ir brangu. Motina, kaip angelas sargas veda savo vaiką per visą gyvenimą ir niekad nenustoja juo rūpintis, nežitrint kokio amžiaus jis būtų ir kur begyventų.

Prelegentė prisiminė ir mūsų visų bendrą motiną -- tėvynę. Šiandien nuvarginta ir okupanto išniekinta tėvynė, taip pat žvalgosi savo išblaškytų po pasaulį vaikų ir laukia iš jų pagalbos. Tačiau tėvynė motina šiandien, kaip ir bet kada, yra savo stūnų ir dukrų mylima ir gerbiama. Tai įrodė R. Kalanta ir kiti, kurie savo gyvybes ant tėvynės aukuro sukrėdė.

Entuziastingai susirinkusiems plovant, J. Budrienė buvo prisegtos gėlės. Minėjimo vadovė p. O. Mikulskienė visų vardu padėkojo prelegentei už gliias ir prasmingas mintis ir pareiškė kad nėra žemėje atitinkamų verčių; nei auksu, nei deimantais, nei žemėgais negalėtume atlyginti brangioms motinoms už meilę, rūpestį ir pasiaukojimą auklėjant lietuviškąjį jaunimą tautos šviesiai ir laimingai ateičiai.

Ji priminė, kad sesės Šaulės karštos meilės vedinos ir jausdamos pagarbą motinai nori papuošti kiekvieną motiną žiedu. Motinoms skirtas gėles paruošė Lijja Kazienė, Jaunos mergybės išdalino motinoms po raudoną gvardiką. Toliau šventės vadovė O. Mikulskienė pastebėjo, kad L.Š. Sąjungos išeivijoje švenčiausia pareiga yra kovoti už tautos garbę ir pavergtos tėvynės laisvę. Už nuoširdų darbą ir budrumą tėvynės Lietuvos reikalui Rita Premeneckienė buvo įteikta dovanėlė, R. Prem-

neckienė susijaudinus dėkojo prisimindama, kad jaunutė būdama neteko motinos, tad jos motina liko Lietuva, kurios reikalus ginstanti visur ir visada.

Toliau sekė meninė dalis, kurią išpildė šv. Kazimiero lit. mokyklos kanklininkai vadovaujami O. Mikulskienės ir jos asistentės D. Januškytės.

Pradžioje Rita Kazlauskaitė drąsiai ir su įsijautimu padėkavo B. Brazdžionio eilėraščių motinai, Kanklių orkestrėlis susidedas iš L. Balčiūnaitės, V. Banionytės, D. Čepulytės, R. Gincaitės, V. Juodiškaitės, R. Kazlauskaitės, V. Kijauskaitės, D. Motiejūno, E. Muliolytės, J. Muliolio, R. Ridelytės ir R. Urbaičio pasiskambino 6 dalykėliais.

Jaunos orkestrėlis sudarė labai malonų įspūdį, aiškiai matėsi, kad mokiniai pamėgė tautinį instrumentą kankles.

Po šio įspūdingo ir gražaus minėjimo visi dalyviai buvo pakviesti pasivaikšinti kava ir gardumynais, kuriuos paruošė sesės Šaulės. Besivaikšinant teko girdėti, kad šaulių moterų sekcijos korespondentė O. Naumanienė yra liginė ir apgailestavo kad negalės dalyvauti Motinos Dienos minėjime, tačiau visa širdimi ir mintimis esanti kartu su sesėmis šaulėmis.

Šios šventės programos vir-

šelį piešė Paulina Mašiotienė, skoningai papuošdama šaulių ženklų, kanklėm ir gegužės mėnesio žiedais.

(sb)

• Išnuomojamas kambarys lietuvių pensininkei moteriai. Netoli E. 185 gatvės. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais. Taipgi savininkė gali pagaminti maistą, jei asmuo pageidautų. Skambinti savaitės dienomis po 5:30 val. vak. Tel. 481-7081. (43-44)

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Apdraudos reikalais geriausius pataravimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 9 D. Čiurlionio ansamblio koncertas.

BIRŽELIO 10 D. Algio Rukšeno knygos apie Simą Kudirką pristatymas visuomenei. Rengia Clevelando neolituani.

BIRŽELIO 17 D. Lietuvos okupacijos -- tragiškųjų birželio įvykių minėjimas. Rengia ALT skyrius.

BIRŽELIO 23-24 D. Naujųjų Lietuvių Namų Clevelande oficialus atidarymas.

LIEPOS 1 D. SLA 136 kuopos gegužinė.

LIEPOS 8 D. sekmadienį šaulių kuopos susirinkimas ir gegužinė K.O. Pautienų sodyboje.

LIEPOS 15 D. LVS Ramovė Clevelando skyriaus gegužinė.

7 DIENOS ČIKAGOJE...

(Atkelta iš 8 psl.)

ti dar tryliką metų. Kartais manijje vykdavo ir tam tikra dvasinė kova: juk kovotojai už tiesą ir laisvę yra reikalingi ir Lietuvoje ir taip pat sovietiniame laivyne, kuriame aš plaukiojau". Vyr. Gadliausko žodžiais, nemaža dalis sovietinio laivyno jūrininkų norėtų šokti į laisvę. Bet rizika milžiniška. Visi jūrininkai politrukų ir kitų pareigūnų yra labai sekami. Ypač tais atvejais, kai laivai plaukia per sąsiaurius, pvz. per Beltą prie Danijos. Tais atvejais, esą, laivo bortą apstato sargybiniai, politrukai atidžiai seka kiekvieną, o jei kas per bortą iššoktų į jūrą, laivų kapitonas duotas įsakymas sukli laivą taip, kad iššokusį sutraikytų. Idomus buvo ir klaidos, ar jūrai vyrai Lietuvoje o taip pat ir plaukiojantys jūroje, ką nors žino apie laisvąjį pasaulį, apie laisvųjų lietuvių gyvenimą. Pagal Vyr. Gadliausko pasakojimą, jie žino daug, beveik viską. Amerikos Bal-

sas, kurio klausosi tauta, yra pagrindinis žinių šaltinis. Jaunimas su dideliu įdomumu gaudavo visas tas knygas, kurios pasėvė ar senelius dar yra išlikusios iš nepriklausomybės laikų. O jūrininkai socialistinės rytų Europos uostuose dar nutveria ir tokios užsienio literatūros, kurios nerasi Sovietų Sąjungoje. Esą Vyr. Gadliauską kartais viršininkai net įtardavo, kad jis apie vakarų pasaulį žino daugiau, negu apie pačią Sovietų Sąjungą. O kaip su tikėjimo reikalais Lietuvoje, nes jūrininkas buvo pakviestas kalbėti LRŠ rėmėams? Taip, ten stipriausiai laikosi tylioji ir nematomoji Bažnyčia, kai jaunimas slaptai krikštijamas, slaptai paruošiamas Pirmajai Komunijai. Ir Vyr. Gadliauskas buvo pakrikštytas, priėmė Pirmąją Komuniją, niekam apie tai nežinant nei nematant. Tokia tai gyvenimo tikrovė tame krašte, kur, kaip oficialiai skelbiama, yra ir pilna tikėjimo "laisvė".

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS
INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandose suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitą mūsų teletype susisiekimą su Maskva suteiks jums žinia apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

NAUJOJI VILTIS

(Atkelta iš 5 psl.)

Algirdas Budreckis nagrinėja Vilniaus "Vairo" linkmę, su pažindindamas su jo steigėjais, bendradarbiais bei sieklais ir pateikia keletą citatų, iš kurių pravartu susipžinti su Vydno nuomone dailės klausimais, kurie ir dabar mūsų tarpe nagrinėjami, būtent:

"Dailės veikalai yra iš visų žemės dalykų mažiausiai tarpautiniai. Jie individualizmo žymę neša kaip kokią garbės vainiką ant kaktos... Dailės veikalas mažą yra tarptautinis, daugiau tautinis ir pirmą viso atskiro žmogaus apsišėkimas... Bet individualizmas kaip tik yra žmonijos aukštėybė. Aukštesnį žmoniškumą yra atskirų asmenų reiškimai. Jie vien telpdinti iš autinės gyvybės..."

Toliau A. Budreckis nagrinėja Vairo linkmę visuomeniniams ir mokslo klausimais.

Kazys Nausėdas aprašo nepriklausomos Lietuvos ūkinę ir socialinę struktūrą, pagrįsdamas statistiniais duomenimis Lietuvos ūkio ir pramonės kilmą. Apie ūkinę laisvę ir nepriklausomybę jis rašo:

"Lietuviai ne tik brangino savą valstybę nepriklausomybę, bet ne mažiau vertino ir ūkinę krašto nepriklausomybę, visomis pastangomis gindami nuo užsienio kapitalistinio imperializmo ir vidaus imperialistų. Tam tikslui buvo pasirinktas kooperatyvinis kelias išvienos pusės ir pačio valstybės ūkinės iniciatyva, kuriant viešąsias ūkio įmones. Kooperatyvinio ūkio dėjimo mistika yra -- apsaugoti krašto gyventojus nuo kapitalistų išnaudijimo. Ypač tautininkų vyriausybė po 1926 metų kooperatyvinę mistiką padarė savo ūkio politika. Be valstybės paramos nepriklausomos Lietuvos kooperacija nebūtų išaugusi..."

Edmundas Arbas rašo apie lietuvių architektą plačiame pasaulyje ir jo kūrybinę įtaką lietuvių architektūrai, pailiustruodamas lietuvių architektų sukurtų išeičioje pastatų nuotraukomis. Lietuvių bės išlaikymas, rašo jis, tai nėra vien tik šeštadieninių mokyklų, parapijų, lietuviškos spaudos ar organizacijų vadovų išpareigojimas. Lietuvių bės reiškimai visais mūsų tautos kultūriniais aspektais: muzika, menu, architektūra. Tai yra menai, kurie pastebimi ir girdimi ir nelietuviškai kalbančios aplinkos. Kaip muzika, taip ir architektūra yra subtilūs menai: taip pat tapyba. Bet jie sąstomai ir griežtų techninių normų. Individualus lietuvis kūrėjas gali bendrose normose surasti savo brūkšnių, kitų pastebimų, išsiskiriančių iš daugybės kūrėjų... Gal nei viešas menas neturi tiek daug ryšio su visuomene, kaip architektūra. E. Arbas apgailestau-

ja, kad labai dažnai lietuvių bendruomenės suaukotois... pinigais planuojamoms statyboms pasiūdomas svetimiečiai architektas, kuris visiškai neišmano tautinių aspiracijų ir jų nepaiso.

Vytautas Alantas straipsniu "Lietuvio rašytojas istorijos skersvėjuose" įdomiai nagrinėja lietuvių rašytojų kelią įvairiais laikotarpiais. "Mes matėme Lietuvos laisvę lopšyje, ma tėje jos augimą ir matėme, kaip maskolis paguldė ją į karstą. Rašytojas išgyveno visas praradimo tragedijas ir vargus sa voje žemėje ir tremtyje. Mes esame audringiausio Lietuvos istorijos laikotarpio dalyviai ir didžiųjų vakarų Europos ir pasaulio perversmų liudininkai... Rašytojas mėtomas ir vėtomas tų didžiųjų sankrėčių, negalėjo išvengti jų įtakos, kuri vienaip ar kitaip atsiliepė į jų kūrybą..."

V. Alantas rašytojavių lai ko, jo žodžiais tariant, tautinio duonkubilio maišymu, kad jo tešla nesumegytų. Man tauta, rašo jis, nėra tik geopolitinė sąvoka ir neguvas tautos narių skaitmuo; man tauta yra gyvas, labai spalvingas mano nuolat gyvenamas pasaulis, kuris skendi praeities amžiuose ir kuris nyksta kažkur ateities akiraizmoose... Žinau, kad šian dienai aš esu atskirtas nuo savo tautos geografiškai, bet dvasiškai aš visą laiką gyvenu su savo tauta; su jos dabartimi, istorija ir ateitimi. Tremtis man tėra tik svetima sala, į kurią mane nubloškė Likimas. Politinės santvarkos, pasaulėžiūros, religijos keičiasi ir išnyksta, bet tauta nemiršta ir lieka pastovi, t.y. nors ir pati visą laiką keičiasi, bet ji kaip amžinoji upė atiteka iš amžių gilumos ir teka ateitį, rašo V. Alantas.

Atskirai nagrinėja žurnalistiką ir tautos meilę. Tarp kitko jis rašo: "Ko įsakmiausiai noriu pabrėžti, kad publicistas gal ir yra trumpesnių atstumų bėgikas, kaip rašytojas, bet kad ir jis kūrybiškai dalyvauja savo tautos veido ir jo gyvenamos gaidynės formavime, kaip ir jo kolega beletristas, tai man neįsivaizduojama abejonės".

Naujų knygų apžvalgoje Kazys Musteikis 16 puslapių skiria gen. Stasio Raštikio trečiajai knygai "Ivykiai ir žmonės" paminėti. Bronius Nemickas supažindina su neseniai VLIKo išleista dr. J. Kaslo redaguota "The USSR -- German Aggression Against Lithuania". Čia jis nurodo daug netikslumų bei klaidų.

J. Deltuvio aprašymas "Mano Alma Mater" yra itin įdomus mūsų akademiniams jaunimui, kuri jam būtų pravartu visą perskaityti. Čia paminėsiu tik jo pa baigą:

"Jei kas žada važiuoti studi-

juoti į Lietuvą, tai turi žinoti, kas juos ten laukia. Studentus užsieniečius paima į savo "globą" Universiteto komjaunimo komitetas per savo Internacionalinį klubą, kuris yra "internacionalizmo idėjų, draugystės tarp tautų propaguotojas". Daugiau nieko nebereikia pridėti, Pamiškite iliuzijas apie lietuviškumą, jo šių dienų Vilniaus u-tė nebėra, ten vyrauja rusiško tipo "internacionalizmas".

Šiame numeryje randame plačiai paminėtą Korpi Neo-Lithuania auksinę sukaktį įvairiose lietuvių kolonijose. Taip pat paminėtas ALTS-gos trijų kadencijų pirmininkas Teodoras Blinstrubas.

Viršelis tautiniais motyvais pieštas dail. A. Tamošiūčio.

Administracija: 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629. Rankraščių ir knygas paminėjimui siųsti: 1105 Chiswell Lane, Silver Spring, Md. 20901. Kaina 3 dol.

Emilija Čekienė

St. Catharines

JONINĖS

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiais St. Catharines mieste yra ruošiamos Joninės. Jas ruošia Skautų Rėmėjų organizacija birželio 23 d. Meritton Community Center Hall Park Ave. Programa bus graži. Ją išpildys pagarsėjęs čiaurlio ansamblis, taip pat turėsime malonumo išgirsti ir puikią solistę — Ireną Grigaliūnaitę daug kur Amerikoje jau gražiai užsirekomendavusią ir čia — Kanadoje, Niagaros pusiasalyje, dar ne kartą negirdėta. Iš atsiliepimų spaudoje tai nauja pajėga, teikianti malonumo dabar ir daug žadanti mūsų meno pasaulyje ateitį. Nepraileiskime progos, ne dažnai tokios programos būna. Kam galimybės leis, visi pasistenkime tą programą pamatyti. Susitvarkykime taip, kad ta diena būtų laisva, ir galėtume nuvykti į Jonines. Kaip ir visada, bus dar Jonių ir Jonų pagerbimas. Veiks turtingas įvairių valgių: šiltų ir šaltų bufetas ir troškoliui numalšinti bus gerimų.

Privaziavimas prie salės puikus. Automobilų pastatymui vietų netrūksta.

Šiuo parengimu siekiama dviejų tikslų: pirma, suteikti mūsų tautiečiams malonaus patirties, dvasinio atsigaivinimo, optimizmo ir skaidresnių vilčių ateitį ir antra, sutelkti centą kitą mūsų skautiškojo jaunimo veiklai. Jeigu mūsų ideologine organizacija Skautija bus remiama ir ji galės tinkamai vystyti savo veiklą, mūsų jaunimas svetimoje jūroje nebus, bet jis išliks lietuviškai patriotiškas ir daug žadantis mūsų Tėvynės Lietuvos ateitį.

Remkime Skautų Rėmėjų gražias pastangas atsilankymu į jų ruošiamas Jonines. (k)

CLERK TYPIST
PUBLIC WHSE. CO.
PLEASANT
WORKING COND.
FOR MATURE
RESPONSIBLE
PERSON
Call 501-539-8560
WEEKDAYS

(41-46)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
MILLWRIGHTS

First class for industrial maintenance, familiar with punch presses and hydraulic.

Tool and Diemakers
CLASS A

Experienced in plastic injection molds and progressive dies. Excellent opportunity, good benefits and job satisfaction. Apply

PREMIER
ELECTRIC CO.
1734 IVANHOE RD.
EAST CLEVELAND, OHIO
(39-45)

BENTON HARBOR ENGINEERING

DIVISION OF KOEHRING CO.
Has immediate openings on 2d shift.

FOR EXPERIENCED
• RADIAL DRILL OPERATORS
• WELDERS
• ENGINE LATHE OPERATORS
• TURRET LATHE OPERATORS

Excellent opportunity with a growing concern. Interested persons are requested to apply in person at

331 MILLER ST.
BENTON HARBOR, MICH. 49022
An Equal Opportunity Employer (41-45)

MAINTENANCE "A" MILLWRIGHT

An excellent opportunity for an individual with 4 yrs. formalized Millwright training or 4 yrs. exp. as an "A" Craftsman in an industrial Maintenance Dept. Hrs of work are 7:00 A.M. to 3:30 P.M.

APPLY PERSONNEL DEPT.
UNION CARBIDE CORP.
CARBON PRODUCTS DIV.
11709 MADISON AVE.
CLEVELAND, OHIO
216-433-8600, EXT. 765
An Equal Opportunity Employer (40-43)

WANTED:

HEAT TREATING SUPERVISOR

Experience Necessary

Salary open. New plant

located in

Reidsville, N. C.

Send resume to

P. O. Box 956

or Call (919) 342-0308

(41-43)

TOOLROOM FOREMAN

Join A Winner!!!

Modern, progressive, West Side company in the suspended ceiling moveable walls and partitions field needs a man with heavy shop experience in flying cut off, progressive and draw dies. Salary negotiable, excellent working conditions and fringe benefits.

Call Personnel Manager
DONN PRODUCTS, INC.

1000 CROCKER RD.
WESTLAKE, OHIO
An Equal Opportunity Employer (41-43)

MAINTENANCE MAN

Full time, mature, experience necessary for cleaning and maintenance of new modern drug store. Good starting salary and excellent fringe benefits. Interested applicants should apply in person to:

SAM TOMAINO

MONDAY, MAY 7

10 A.M. TO 4 P.M.

THRIFT DRUG COMPANY
DIVISION OF J. C.

(DIVISION OF J. C. PENNEY)

PLYMOUTH SQUARE

SHOPPING CENTER

CONSHOHOCKEN, PA.

An Equal Opportunity Employer (39-43)

DIE CASTING OPERATORS
DIE REPAIRMEN

DIE SETUP MAN
PUNCH PRESS OPERATORS

INSPECTORS

DRILL PRESS OPERATORS

For 1st & 2nd Shift

Excellent fringe benefits, high hourly rate, plus incentive.

APPLY 9210 LOREN AVE., Southeast

(Off East 93rd St.)

TOOL DIE ENGINEERING

(39-46)

TOOLROOM MACHINIST

Immediate opening for an individual experienced in building and repairing sheet metal dies.

ALSO

MAINTENANCE MECHANIC

Good starting rate and fringe benefit program. Apply in person Monday through Friday.

BUD RADIO INC.

4605 E. 355 ST.

WILLOUGHBY, OHIO 44094

An Equal Opportunity Employer (40-43)

ELECTRIAN

Minimum 2 years experience in industrial maintenance. Progrsive West Side company. Excellent working conditions and fringe benefits.

DONN PRODUCTS, INC.

1000 Crocker Rd.

Westlake, Ohio

An Equal Opportunity Employer (41-43)

SEWING MACHINE OPERATORS —

experienced, permanent job. Air conditioned small suburban shop in Glenside vic. Good fast public trans. from Phila., Pa. Medical insurance, profit sharing, free coffee & cokes. A good friendly place to work. Call 215-885-4424. (42-43)

Detroitiečiai Juozas Tamošiūnas, Antanas Sukauskas, Vincas Rinkevičius ir Juozas Staiga Romo Kalantos metinių progą surengtose demonstracijose Detroito miesto centre gegužės 19 d., kurioms vadovavo DLCC valdyba K. Sragausko nuotrauka

MEDALIS LIETUVIUI

Š.m. gegužės 11-20 d.d. Muenchene įvykusioje tarptautinėje filatelijos parodoje Jonas Grigaliūnas iš Clevelando laimėjo aukso-sidabro medalių, prie kurio buvo prijungti ir specialiosios lietuviškos pašto ženklų bei pašto istorijos rinkinys. Parodoje jis išstato vertingiausius dalykus iš savo Lietuvos oro pašto ženklų bei vokų kolekcijos.

Muencheno paroda, sutrumpintai pavadinta "IBRA 1973" praėjusio didelio pasisekimo. Ji buvo iki šiol didžiausia ir geriausia organizuota filatelijos paroda, kurioje reitenybės išstato virš 1000 garsių filatelistų iš 123 kraštų, jų tarpe ir Anglijos karalienė Elžbieta II. Su specialiais eksponatais prisidėjo ir keletas kraštų valdiškos pašto įstaigos, o Vak. Vokietijos pašto tarnyba demonstravo vėliausius patobulinimus korespondencijos ir žinių perdavime. Parodą atidarė Vak. Vokietijos prezidentas Heinemann. Aplankė apie 100,000 žiūrovų. Ekspozitą vertė siekė keletas bilijono markių.

Teko patirti, kad J. Grigaliūnas, kuriam šių metų tarptautinė premija yra jau antroji, po poros metų žada panašiose sąlygose išstati savo rinkinio dalį iš 1941 metų, kai vokiečių okupacijos metu keli Lietuvos miestai (Kaukas, Vilnius, Telšiai, Alsėdžiai, Raseiniai, Ukmergė, Zarasai, Rokiškis) perspausdino lietuviškais užrašais sovietiškus ženklus. Kadangi tokių ženklų atsirado nedaug, laikurie yra tapę brangenybėmis. J. Grigaliūnas yra šių laidų žinovas, šiuo metu ruošias detalų studiją apie 1941 m. Telšių perspausdinimus. (vdn)

SOCIALINĖ SAVITARPIO PAGALBA

LB Clevelando apylinkės socialinio-savitarpės pagalbos skyriaus administracinį personalą sudaro šie asmenys: Bronius Gražulis — skyriaus pirmininkas, sekčių veiklos derintojas, Pranas Mainelis — sekretorius, narių ir lankytojų sąrašų tvarkytojas (tel. 692-1690), Henrikas Idzelis — išdininikas (tel. 481-5183).

Norį dalyvauti labdaros darbe, prašome kreiptis į P. Mainelį ar H. Idzelį ir jie suteiks reikalingas informacijas.

Ligonių, gulinčių ligoninėse, lankymo sekcija nuo gegužės 28 d. pradėjo darbą. Sekcijos pirmininkės pareigas laikinai eiti sutiko Dana Čipkienė (tel. 943-0910). Prašome visų tų, kurių artimieji guli ligoninėse ir pageidautų aplankyti, kreiptis į Daną, o ji sutvarkys aplankymo reikalus.

Šiame labdaros darbe jai sutiko padėti: V. Akelaitis, O. Banionienė, A. Barzdukienė, I. Bublėnė, A. Gražulienė, O. Jokubaitienė, V. Juodis, P. Jurgutavičius, G. Kudukienė, B. Mainelienė, J. Malskis, Dauguma jų ne tik sutiko padėti administraciniame darbe, bet ir už-

OMAHA

PAGERBĖ MOTINAS

Omahos vyr. skautės, gegužės 13 d. 3 v. p.p. lietuvių parap. mokyklos patalpose surengė motinos pagerbimą.

Neries tunto tūtininkė Roma Micutaitė, trumpu žodžiu pasveikino susirinkusias mamos ir svečius. Minutės susikaupime buvo pagerbtos ir mirusios lietuvių motinos. Po to, visi susirinkusieji buvo paprašyti sugiedoti Mariją, Mariją, Roma Micutaitė meniškai paskaitė apsakymėlį apie besąlyginę motinos pasiaukojimą ir meilę savo vaikams.

Čia pat sekė ir programėlė. Jaun. skautės inscenizavo pasakėlę "Gaidžiukas ir Vištytė". Mišrus mergaičių ir berniukų choras sudainuodami keletą dainelių maloniai nuteikė savo mamos, močiutes ir kt. svečius. Piano solo pasigėrėtinai skambino skautės, Laima ir Vaiva Šarkutės. LB pirm. Kristinos Kartanienės ir psk. Martos Šarkutienės pasiaukojimo dėka, jau nučij šokėjų grupė, kuri jau trečias kartas pasirodo scenoje, šį kartą sušoko kalvelę ir klumpakojį. Jiems grojo Kasstis Stonys, nepamainomas talkininkas taut. šokių grupėms. Pabaigai visų susirinkusiųjų, o taip pat kartu ir skaučių, buvo sudainuota "Prašydo jazminai po langą".

Taut. šokiams ir dainoms pravedė vadovavo Kristina Kartanienė.

Po programos, prie gražiai padengtų stalų, skautės nuoširdžiai vaišino tortais ir kava, į pagerbimą atsilankiusias mamos, močiutes ir kt. svečius.

Lankantieji motinos dienos minėjimui yra dėkingi mieloms skautėms ir jų vadovėms už kas metais suruošiamą Motinos pagerbimą. (jp)

DRIVER/SALESMAN

To provide and deliver Lehigh Valley Dairy products to home accounts. Excellent opportunity to earn \$200 plus per week and enjoy company paid benefits including:

Medical/Surgical (family)
Prescription drugs (family)
Vision Care (family)
Pension
Life Insurance \$7,000
Accident/Sickness
Vacation & paid holidays
For an immediate appointment call
LEHIGH VALLEY DAIRY
Edgemont, Pa. 215-356-1755
(42-45)

sirašė lankyti ligonius. Be to, keletas sutiko tik lankyti ligonius.

Š. m. gegužės 27 d. Naujosios parapijos mažojo salę įvyko socialinio skyriaus susirinkimas.

Susirinkimą atidarė LB apylinkės pirmininkas J. Malskis ir susirinkimui vadovauti pakvietė B. Gražulį, o sekretoriauti V. Akelaitį.

Soc. skyriaus vedėjas platesnėje atidaroje kalboje pranešė, kas jau yra to skyriaus padaryta ir kas dar yra planuojama. Jis ypatingai užakcentavo, kad nebus jokios veiklos, jei neatsiras savanorių, sutinkančių dirbti administracijoje.

Susirinkimas gyvai diskutavo bendrą veiklos planą, Senelių namų įsteigimo reikalą, santykius su kitomis organizacijomis ir mirusių laidojimo reikalus. Pasisakyta už soc. skyriaus patiekimą planą.

Susirinkime dalyvavo 30 asmenų. (bg)

MACHINISTS

LATHE and MILLING

Must be able to setup and operate, read blueprints and work on small parts. Excellent wage and fringe benefits. Outstanding working conditions. 1st and 2d shift openings. Apply Mon. thru Fri. 8 A.M. to 5 P.M.

MENTOR EQUIPMENT PLANT

7401 Tyler Blvd.

Mentor, O. 44060

General

Electric Company

An Equal Opportunity Employer

(41-43)

MACHINE OPERATORS

MILLING MACHINE

SURFACE GRINDER

BLANCHARD GRINDER

ENGINE LATHE

1st & 2nd SHIFT

FULL OR PART TIME. EXPERIENCE PREFERRED BUT WILL TRAIN. EXCELLENT WAGES AND BENEFITS.

CALL OR APPLY TO:

FUTURMILL DIV. OF KYSOR IND. CORP.

11929 Abbey Rd.

North Royalton, Ohio

216-237-9460

(42-44)

A-1 SET UP MAN

On Gridley Automatic Screw Machines.

Qualified Man Can Earn

\$20,000

Sent us a Resume Today.

HOYT MACHINE CO.

1925 Massachusetts Ave.

Indianapolis, Indiana 46218

(40-46)

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

MIRĖ DAILININKAS
ALFONSAS DOCIUS

Širdies smūgio ištiktas š. m. gegužės mėn. 29 d., 6 val. ryto mirė Toronto Humber Memorial ligoninėje dail. Alfonsas Docius.

A. Docius gim. 1916. XI. 12 d. Rudakių km., Pernaravos valsč., Kėdainių aps. 1936 m. baigė Kėdainių gimnaziją, 1943 m. Vilniaus dailės akademijos skulptūros skyrių. 1944-49 m. dirbo W. Merten studijoje Freiburge i. Br. Vokietijoje. 1947 m. lektoriavo YMCA-YWCA meno kursuose. Nuo

1950 m. gyveno Toronte ir dirbo komercinio meno srityje. Bendradarbiavo lietuviškoje spaudoje iliustracijomis ir rašinėdamas meno klausimais.

Paliko nuliūdime žmoną Elena, taip pat dailininkę skulptorę. Lietuvoje turėjo 3 brolius ir visi mirė. Brolis Jonas taip pat dailininkas mirė prieš metus, 1972 m. gegužės mėn. A. K.

POPIETĖ SU ALICE
STEPHENS

Pagerbiant iškilesnes kūrybingas moteris Chicagoje, šį sezoną paskutinė popietė Lietuvių Tautinių Namų pastogėje buvo gegužės 20 d. su muzike ir pedagoge Alice Stephens. Popietė praėjo pakilioje nuotaikoje. Jos dalyviai turėjo malonią atgaivą, susipažindami su muzikės nueituoju dainos ir išskirtinai lietuviškos dainos puoselėjimo bei dailininkų-ų mokslinimo, jų kultūros ugdymo kelyje. Lygiagrečiai auditorija gerėjosi "Aidučių" skambiomis dainomis, diriguojant jų mokytojai.

P A D Ė K A

Po sunkios ir ilgos ligos mano mylimo vyro
prof. STASIO ZYMANTO-ŽAKEVICIAUS

1973 m. balandžio 19 d. Didįjį Ketvirtadienį Šv. Juozapo ligoninėje Los Angeleje gyvybei užgesus, velionies artimųjų ir savo vardu nuoširdžiai dėkoju:

Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos klebonui, prelatui Jonui A. Kučingui, velionies sponsorui ir prieteliui, lankusiam jį ligoninėje ir atskubėjusiam prie jo paskutinėje gyvenimo valandoje, Šv. Kazimiero bažnyčioje balandžio 23 d. atkalbėjusiam rožinį ir pasakiusiam jautrių atsisveikinimo žodį, balandžio 24 rytą laikusiam gedulingas pamaldas.

Dėkoju kun. Vytautui Palubinskui iš bažnyčios palydėjusiam velionį jo paskutinioje žemiškoje kelionėje į Kalvarijos kapines ir laidotuvėse dalyvavusiems: kun. Algirdui Olšauskui ir Tėvui Žiūraičiui.

Dėkoju bažnyčioje giedojusiems solistams: Janinai Čekanauskienei ir Rimtautui Dabšiui, vargonais palydėjusiam komp. Broniui Budriūnui ir parapijos choristams.

Dėkoju lietuvių organizacijoms, suruošusiems Mary Hamrock koplyčioje atsisveikinimo akademią, jai vadovavusiam ir širdingą žodį tarusiam velionies draugui Mykolui Naujokaičiui, po jo kalbėjusiems: Lietuvos gen. konsului dr. Julijui Bielskiui savo ir Lietuvos atstovo Vašingtone J. Kajecko vardu, Alenai Devenienei — VLIKo ir jausmingai atsisveikinusiai savo šeimos vardu; Vytautui Čekanauskui — ALTo vardu; Jonui Čingai — Liet. Bendruomenės vardu; Antanui Mažeikai — Tautinių org. ir "Dirvos" vardu; dr. Grigui Valančiui — Profesorių, žurnalistų, šaulių draugijų vardu ir paskaičiusiam tai progai skirtą Antano Razučio eilėraštį; Rimtautui Dabšiui — Skautų vardu; Juozui Kojeliui — Lietuvių Fronto bičiulių vardu ir Broniui Railai — LRS vardu.

Dėkoju prie karsto budėjusiems: M. Naujokaičiui, J. Kojeliui, A. Mironui ir B. Railai, taip pat velionies karsto nešėjams: V. Čekanauskui, J. Čingai, A. Dabšiui, J. Kojeliui, M. Naujokaičiui, A. Mironui, V. Plukui, B. Railai, V. Rozenblatui ir V. Varnui.

Dėkoju laidotuvių koplyčios dėdėjai Mary Hamrock už laidotuvių tvarkymą.

Dėkoju visiems užrašusiems Šv. Mišias už velionies sielą, atsiuntusiems gėles, pagerbusiems jį spaudoje ar per radijo, taipgi pareiškusiems mums užuojautas laiškais, žodžiu ir sunkioje mums valandoje parėmusiems Birutietėms ir Filisterių Skautų Sąjungos nariams.

Dėkoju dr. Antanui Milakniui giminų vardu kapinėse tariusiam atsisveikinimo žodį ir visos šeimos vardu pareiškusiam visiems laidotuvių dalyviams padėkos žodį ir pakvietusiam visus į giminų — E. D. Bekų, Z. J. Glodenų, T. Ivanauskienės, A. H. Milaknių — A. V. Markevičių šeimų Spreinaičių restorane suruoštas šermenų vaišes.

Dėkoju visiems lietuviams prieteliams ir velionies Hollywood Memorial Park bendradarbiams lankiusiems jį jo sunkios ligos metu namuose ir ligoninėje, dalyvavusiems akademijoje koplyčioje, gedulingose pamaldose ir palydėjusiems velionį į jo paskutinę poilsio vietą Kalvarijos kapines.

Mykolui Naujokaičiui dėkui už man įteiktą nuo karsto nuimtą Lietuvos vėliavą, kurią perdaviau saugoti jauniausiam mūsų šeimos nariui a. a. prof. Mykolo Biržiškos provaikaičiui 10 metų amžiaus skautui-vilkiui Vincukui Leonui.

Atskirą padėką reiškiu velionies daktarui ir prieteliui Zigmui Brinkniui ir kitiems Šv. Juozapo ligoninės daktarams bei personalui, taipgi kunigams ir vienuolėms dėjusiems pastangas gelbėti jo nykstančią gyvybę ir lengvinti jo kančias.

Negaledama čia visų išvardinti vienaip ar kitaip padėjusių mums ir lengvinusių taip sunkias paskutines atsiskyrimo valandas su taip mylimu ir brangiu Stasiu, dar kartą artimųjų ir savo vardu tariau visiems nuoširdų lietuvišką dėkui.

Marija Biržiškaitė ž. Žakevičienė

Los Angeles, Kalifornija
1973 gegužės 30 d.

• Kazimiero Pocius, Vilties draugijos valdybos pirmininko, adresas yra: 3908 Fir St., East Chicago, Ind. 46313, tel. (219) 397-9487.

• Dirvos novelės konkursui gautos novelės Sauliaus "Jaunystės randai" ir Gintaro Juostos "Rudos dėmės baltam sniege".

Primename, kad rankraščių atsiųsti terminas yra š. m. birželio 15 d.

NEW YORK

• ALT S-gos I skyriaus metinis susirinkimas bus birželio 8 d., penktadienį, 7:30 val. vak. V. Gerulaičio agentūros patalpose, 94-10 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

WATERBURY

RETOS IŠKILMĖS

Lietuvos Vyčių iniciatyva, gegužės 14 d. Waterbury, Conn. įvyko neįprastas religinis minėjimas šv. Juozapo bažnyčioje, 7 val. vak. Buvo iškilmingai atžymėta jaunuolio-herojaus R. Kalantos mirties sukaktis ir pagarbiai prisiminti visi gyvieji ir mirusieji dėl Lietuvos laisvės kovotojai. Abiejų dienų apeigose prasmingus pamokslus sakė kun. J. Ruokis. Šv. Juozapo parapijos choras, vadovaujamas komp. A. Aleksio, išpildė iškilmes pritaikintą giesmų programą su giliu įsijautimu. Ypač galingai skambėjo e n t u ziaisingai giedota Dambrausko "Maldą", Aleksio "Vyčių himnas", Lietuvos himnas ir "God Bless America".

Minėjimui surengti rūpinosi Vyčių vadovybė — kun. klebonas J. Vilčiauskas, garbės nariai komp. A. Aleksis ir M. Andrikytė, J. Valaitis, L. Paulauskaitė, J. Alanskas, liet. radijo valandėlės vedėjas J. Adomaitis ir kiti. Vyčių lietuvių reikalų vadovė M. Andrikytė apie minėjimus kalbėjo lietuvių programoj iš radija stoties WQQW, per "Sounding Board of Religion" iš WATR radijo stoties ir juos aprašė Waterbury Republican, Waterbury American ir Waterbury Sunday Republican laikraščiuose. (k)

DIRVAI AUKOJO

Atnaujinami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo šie Dirvos skaitytojai:

V. Žebrauskas, Toronto	 1,00
K. Daugvydas, Detroit	 10,00
R. Pat, Cleveland	 7,00
J. Vaičiaitis, Akron	 10,00
J. Čibiras, Dayton	 2,00
L. Žitkevičius, Brooklyn	 2,00
S. Jucas, Hot Springs	 5,00
A. Varnas, Chicago	 3,00
J. Marčiukaitis, Germany	3,20
Religinė Šalpa Clevelande	30,00
A. Petrauskas, Dearborn	7,00
P. Rulis, New Port Richey	2,00
A. Kašuba, Chicago	 5,00
V. Aukštuolis, E. Chicago	 7,00
J. Neverauskas, Munster	 7,00
K. Palubinskas, Cleveland	 2,00
E. Vizgirdienė, Detroit	 7,00
J. Naras, Philadelphia	 3,00
S. Raštikis, Los Angeles	 2,00
V. Mieželis, Phoenix	 7,00
B. Aras, Silver Spring	 5,00
T. Vaitekūnas, Parma	 2,00
A. Petrauskis, Rocky River	7,00
A. Kaunas, Brooklyn	 2,00
B. Užemis, Hot Springs	 2,00
V. Kalaina, Melrose Park	 2,00
F. Dapkus, New Vernon	 3,00
K. Narbutaitis, Cleveland	 2,00
S. Čepas, Stayner	 1,00
P. Alekna, Australia	 1,12
V. Janonis, Cleveland	 5,00
K. Dabrila, Chicago	 2,00
A. Karaitis, Union Pier	 5,00
H. Kmitas, Los Angeles	 7,00
T. Bogušas, Boston	 2,00
D. Kalėda, Gary	 2,00
V. Augulis, Dayton	 3,00

Visiems aukotojams Dirva nuoširdžiai dėkoja.

7

DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

Alice Stephens diriguoja "Aidučių" oktetą.

• ILGASIS KAPŲ puošimo dienos savaitgalis Chicagoje, nors ir nusiaubtas neperstojančio lietaus, čia subūre apie 85 lietuvių gydytojus, suvažiavusius iš įvairių vietovių į devintąjį PLGS ir ALGS suvažiavimą. Šalia tikrai gausaus būrio gydytojų, suvažiavimo eigą sekė ir nemažai svečių, o šeštadienio vakare Sheraton - Chicago viešbutyje įvykusiam bankete prisirinko tiek žmonių, kad V. Krėvės "Raganias" spektaklį atlikusiems aktoriams nebėliko vietos prie stalų. Jiems net buvo pasiūlyta eiti kur į privatų restoraną pavaišyti ir vėliau pateikti sąskaitą, kurią gydytojai apmokėsia. Bendrai imant šis darbingas bei kūrybingas lietuvių gydytojų suvažiavimas pagrindinį dėmesį skyrė trimis punktais: mokslinėms paskaitoms, meninėms apraškomis ir Lietuvos reikalui. Suvažiavime mokslines paskaitas skačiusių gydytojų pavardės ir jų trumpas biografijas iš anksto paskelbė net ir amerikiečių gydytojų profesinis žurnalas, kurio iškarpa man perdavė vienas žydų kilmės gydytojas — širdies specialistas. Žurnalas minėjo dr. Mildą Budrienę, dr. J. Rimvydą Dainauską, dr. Eugenijų Gedgudą, dr. Daniel Girzadą, dr. Rimgaudą Nemicką, dr. Vidą Nemicką, dr. Joną Valaitį ir dr. Mindaugą Vygantą. Didžioji dalis čia suminėty gydytojų profesoriauja ir įvairiose Medicinos mokyklose. Visi jie skaitė mokslines paskaitas lietuvių gydytojų suvažiavime. Meninis aspektas išryškėjo suvažiavimo proga Čiurlionio galerijoje surengtoje dr. Antano Lipsko tapybos darbų ir Jono Šalnos medžių drožinių parodoje, kur buvo išstatyti net 98 abiejų daktarų darbai, sulaukę didelio visuomenės susidomėjimo. Suvažiavimo proga įvestas ir kitas kūryba besidominčiai visuomenei ypač įdomus punktas — gyd. Korpi "Fraternitas Lithuanica" Simo Kudirkos ir Romo Kalantos tragiškų įvykių premijuotų meno kūrinių pristatymas ir premijų įteikimas. Speciali jūry komisija, sudaryta iš rimtų meno žinovų, vietoje vienos paskyrė net keturias premijas po 375 dol. Jas laimėjo R. Cinka, Alg. Grigaitis, Janina Kinkienė ir Clevelande gyvenantis dail. Antanas Vaikšnora. Taip pat gydytojų pagalba tikrajam menui ypač stipriai akcentuota banketo metu, kai

mūsų rinkiniai aktorai buvo pakviesti parodyti V. Krėvės "Raganį". Beje, prabangiam viešbutyje, kur kiekvienam žingsnyje tenka susidurti su unių žmonių, dekoracijų pastatymas ir apšvietimo įrengimas pareikalavo nemažai netikėtų išlaidų. Gydytojų ištikimybė Lietuvos laisvės kovai parodyta pasikvietus sveikinimo žodį tarti Lietuvos gen. konsulę Chicagoje J. Daužvardienę. Altos pirmininką dr. K. Bobelį, o taip pat ir pasikaitininką red. Br. Kviklį, kurs kruopščiai analizavo lietuvių padėtį okup. Lietuvoje. Pagrindiniai suvažiavimo posėdžiai vyko Sheraton-Chicago viešbutyje, o sekmadienio rytą buvo persikelta ir į savąjį Jaunimo centrą, kur suvažiavimo dalyviai išklausė mišias, turėjo posėdžius ir apilankė savo kolegų gydytojų meno darbų parodą.

laimingoje Amerikoje, kur, jo žodžiais, tokia puiki santvarka bei vyriausybė, kur tiek daug neribotos laisvės ir visur viešpatuoja gerovė. Sausio 19 d. iš Europos atvykęs į New Yorką, čia, naujųjų draugų padedamas, tuojau susirado darbą nedideliame fabrike, kur dirba patenkintas, nes po truputį kyla alga ir gali puikiai pragyventi. Ateityje žada dairytis į galimus jūrininkystės horizontus, o jei tennepavyktų, dar pastudijuoti elektrą, su kuria susipažino besimokydamas Lietuvoje. Didžiulė Chicago lietuvių kolonija jį taip pat vilioja. Net svajoja pramokti braižybos ir vėliau kreiptis pvz. į inž. E. Bartkaus ir inž. J. Jurkūno firmą eventualiam darbui.

• JŪRININKAS Vyt. Gadliauskas toliau pasakojo: "Gyvenant totalinėje priespaudoje, žmogus

Lydia Labanauskaitė skambina Čiurlionio Noktiurną abiturientų vakare Chicagoje.

Z. Degučio nuotrauka

• TUO METU, kai Chicagos vidurmiestyje vyko lietuvių gydytojų suvažiavimo banketas, man Marquette Parko rajone tenka praleisti vieną kitą valandą su neseniai iš Lietuvos pabėgusiu jūrininku Vytautu Gadliausku, dabar gyvenančiu New Yorke. Jūrininkas buvo specialiai pakviestas į Chicago pasakyti kalbą Lietuvių Religinės Šalpos rėmėjų iškilmingame susirinkime. Plačiau išsikalbėjus su gražiai nuaugusiu, raumeningu jūrininku Vyt. Gadliausku, kuris skaito ir Dirvą, tuojau pajutau iš jos širdies gilumos plaukiantį nemeluotą džiaugsmą, kad jis gyvena

ieškai kelio į tiesą, į išsilaisvinimą, nes žinai, kad kažkur toli yra laisvas pasaulis, kur laisvai gyvena ir laisve džiaugiasi milijonai žmonių. Apie tą pasaulį pradėjau galvoti būdamas 22 metų amžiaus, kai baigiau jūrininkystės mokyklą. Vėliau, būdamas jūrininkas, daug keliavau po Sovietų Sąjungą, plaukiojau jūromis ir geriau negu bent kada įsitikinau kaip politrukų bei kitų sovietinių pareigūnų žmogus yra nuvertinamas. Tada vis konkrečiau pradėjau galvoti ir apie galimą šuolį į laisvę. Bet to momento neramia širdimi reikėjo laukti (Nukelta į 7 psl.)

Alice Stephens jos garbei popietėje. Iš dešinės: Alice Stephens, S. Jokubonienė, M. Rėklaitis, J. Žilevičius, Alė Kalvaitytė-Velbasienė, Gen. konsulė J. Daužvardienė, Dr. V. Sruogienė, B. Kalvaitienė, A. Kučinas, A. Kalvaitis (nusiğręžęs) ir Kučtinienė.

A. Plaušinaičio nuotrauka